

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garnod sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petítéd nagyobb, avagy disztribúttal vagy korreltel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyeszőg centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyujtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Tanulmányút a Hegyalján.

Sátor-hegygyel kezdődik, Sátor-hegygyel végződik a Tokaj-Hegyalja. Ez a távolság Abauj-Szántótól Sátoralja-Ujhelyig vagy nyolevan kilométer, a kerületeket beleszámítva, legalább is még egyszerűbb. Ezt a nagy és fárasztó utat járta be a mult heten, szept. hó 3-án és 4-én, Darányi Ignác dr., Magyarország ez idő szerint való földmívelésügyi minisztere, — még pedig bejárta avval az államférfiúi érdekekkel, hogy közvetlen szemléletből szerezzon magának tapasztalatot és meggyőződést mind a Tokaj-Hegyalja szőlőterületeinek újjáépüléséről, mind pedig az újjáépült szőlőterületek életképességéről.

Es nagy örömmel hozzuk köztudomásra, hogy a miniszter a Tokaj-Hegyalján látottaktól el volt bájolva „reményeit az eredmény messze túl haladta” — mert a felújított szőlők, reá mosolygó érett gerezdeikkel, meggyőzték a minisztert arról, hogy a Tokaj-Hegyalja, melyet a filokszeráévekkel ezeltől a megsemmisülés sírjába döntött, éspedig a föléledés, reménységének fenmaradása nélkül, — hogy mondom az a Tokaj-Hegyalja, mely a filokszerá-vésznek miatta már-már csak egy sivár földrajzi fogalomtá töppedt: föltámadott halottaiból, lejtőin a nektárt termő furmint újra édes otthont talált és — amint öexiciája a miniszter mondotta a tállyaiaknak, midőn városuk falai alatt a neki átnyujtott szőlőgerezdeket megizlelte — a Tokaj-Hegyalja nem volt, hanem lesz és még szebb lesz, mint volt! — Vajha ugyan-azt remélhetnők a Tokaj-Hegyalja egykori jólétének és a „borok királya” hírének-nevének helyreállításáról is!

Hogy kiknek a nevéhez fűződik a személyes érdem a Tokaj-Hegyalja rekonstruálása, a romok romjaiból való újjáépítése körül, — hogy kiknek, vagy kinek halántékjait övezze az érdemkoszoru a diadalért, már t. i. azért a vívmányért, hogy a Tokaj-Hegyalján nem ühetett tort az enyészet szelleme: én nem mondom, mert okvetetlen bizonyossággal sem nem tudom, sem nem mondhatom; — azt azonban tudom, hogy azt a fényes eredményt, a miben e tanulmányút alkalmával gyönyörködünk osztályrészsül jutott, a vállvetett, a kitartó és esüggedetlen munka hozta erre a világra, — és azt is tudom, hogy ez a munka csak az egyik tényező volt a sokszoros eredményben; a másik tényező volt az ég kegyelme.

Istennek hála, embereknek köszönet a kezdet kezdetének sikeréért!

Erős a meggyőződésünk, hogyha mindazok a faktorok, akik összefogtak, mind egyik híven tartanak és továbbra is együttmaradva munkálnak, az a jóslat, amit hivatali elődjének, a nagy Széchenyinek, szavaival mondott Darányi miniszter a tállyaiaknak — kik az úttörők a szőlő-rekonstruálás terén — szörül-szóra beteljesedik: „a Tokaj-Hegyalja még szebb lesz, mint volt!” Es ebben a jóslatban a biztosíték, a lelkes erő, maga a munkáló lélek továbbra is maradjon, mint eddig volt: a magyar faj életrealósága és szívós kitartása „amely annyi viszontagságok közt meg állotta helyét.”

Most már várhatna tőlem az olvasó, hogy ebben az előbeszédemben mondjam el részletesen végig, hogy volt, mint volt Szerencstől Tállyáig, Abauj-Szántóig — vissza a tállyai határba s onnan a „Bátorka” hegyig, hol a Bernáth- és a Spöner-szőlők virulnak, — innen a Mailott báró csodaszép szőlőjébe a „Nagy-Bányász”; hegy szelid emelkedésü, déli fekvésü lejtőjéig, — onnan tovább, mindenütt viruló szőlők aljában, Mádig, B.-Kereszturig, — onnan a hegyláncolat tövében haladva tovább Tolcsváig, a hol a Waldbott báró „Kincsem”,-je, a Kosinszky-féle hatalmas szőlőtelep, egész kis birodalom, és a többi, és a többi teljes diszben pompázó új szőlők invitálják magukra bámuló tekintetünket, — még tovább a pataki és az ujhelyi szőlőhatárokig, a mely hosszú tanulmányutat — Abauj-Szántóról Sátoralja-Ujhelyig — mindenütt a községbeli szőlőmunkások sürü csapatai tartották megszállva, a kik lelkesen éljeneztek, ahol a borházak tetői nemzeti trikolorokkal köszöntöttek, a diadal-

kapuk alatt fényes küldöttségek hálás érzelmeit tolmácsolták a lelkes szónokok: igen, joggal várhatna tőlem az én nyájas olvasóm, hogy mindezeket a lélekemelő mozzanatokot rendre és apróra elmondjam, — ánde belátja azt is, hogy az a tanulmányút voltaképpen diadaluttá nőtte ki magát, a hol nem Potemkin-falvak festett képei nyitottak gyönyörűséget a szemlélőnek, — nem is kancsukával az utszélre kihajtott nép-ség-katonaság adott magáról életjelt, hanem maga a legfölségebb valóság, a sirjából új életre támasztott Tokaj-Hegyalja pompázott előttünk, maga a szőlőbirtokos- és kapásosztály népe — nem hiwa, nem küldve, de belső sugallattól indítatva — nyüzsgött utunk irányában köröttünk. Valóban a hétköznapiságon olyan magasan felülemelkedett egy ünnepies alkalom volt ez a két napra terjedő tanulmányút a Tokaj-Hegyalján — mely a mióta néven urálja az országot-világot, most részesült először a szerencsében, hogy földi nektárt adó hegyein a szőlők miniszterét üdvözölhette, — hogy én szemlélődésem körében most nagyon haloványnak és így alantabb fekvőnek tartom, a tanulmányút részletezését, — sőt akaratlanul itálán már is udvariatlanságot követtem el, amiért boesánatot is kérek, hogy csak most engedem át a tért és a szót Darányi öexiciájának, aki a vármegye székházában, ma egy hete, a főispán kitünő vendégszeretetéből tellett lukulusi villásreggeli elköltése után való szőlészeti szakértekezleten, a következő beszédet intézte az 5-600 főnyi közönséghez:

Tisztelt Értekezlet!

A mai értekezletet voltam bátor a vármegyei gazdasági egyesület szives közreműködésével összehívni nemcsak azért, hogy a szőlőfelújítás fontos kérdéseit itt a felújított szőlők helyszíni megtekintése után megbeszéljük, hanem azért is, hogy ezen megjelenéssel és az önökkel való közvetlen érintkezéssel bizonyosságát adjam annak, hogy a magy. kir. kormány a Hegyaljának felvirágzását, e vidék szőlőinek felújítását mennyire szíven viseli (Eljenzés.) és hogy országos szempontból a kormány tagjai kivétel nélkül milyen súlyt helyeznek arra, hogy Magyarország az a gyöngyc az ország részére minden időkre megtartassék, hogy a Hegyalja virágzóbb legyen, mint a minő valaha volt. (Eljenzés.)

Hálásan kell megemlékeznem arról a tevékenységről, melyet a szőlők felújítása körül a gazdasági egyesület és különösen a szőlészeti szakosztály és annak érdemes elnöke, mélt. Molnár István főispán ur már eddig is kifejtett (Elénk eljenzés.) Személyesen beutazván a Tokaj-Hegyalját örömmel tapasztaltam, hogy a felújítás ügye milyen haladást tett; mondhatom, hogy varakozásomat messze túlhaladta, úgy hogy annak a hitemnek és meggyőződésemnek adhatok kifejezést, hogy nincs akadály, a mely a szőlők felújítását a Tokaj-Hegyalján immár megakadályozza (Elénk tetszés.) Annál könnyebb lesz a felújítás ügye, miután azt az illetékes tényezők és első sorban a m. kir. kormány nemcsak akadályozni nem akarja, hanem minden törvényes és minden lehető eszközzel előmozdítani hazafias kötelességnek tartja (Zajos eljenzés.)

Midőn még köszönetet mondok Andrássy Sándor gróf gazdasági egyesületi elnök ur öméltóságának, aki e fáradságos utazásomban folyton kísért, — engedjék meg, hogy talán elébe vágva az értekezletnek, némely észrevételeimnek kifejezést adjak és elmondjam bizonyos szándékaimat, elmondjam némely terveimet. (Halljuk! Halljuk!) Megjegyzem, hogy ezeket a terveket és ezeket a szándékokat nem úgy közlöm önökkel, mint végleteket; mert hiszen éppen azért kívánok közvetlenül érintkezni, hogy meggyőződjem arról, vajjon terveim egészségesek-e és hogy helyes irányban gondolkodom-e a szőlők felújításának ügyéről; de a tanácskozást kívá-

nom megkönnyíteni azzal, hogy bizonyos irányokat megjelöljek és nagyon szívesen veszem azután, ha önök nekem a maguk nézetét magyar öszinteséggel mondják meg (Eljenzés.), mert a miniszterek akkor tesznek az országnak legnagyobb szolgálatot, hogy ha az igaz szó iránt érzéket tanusitanak. (Elénk tetszés, éljen és taps.)

En t. uraim, azt találom, hogy a mint a hegyaljai szőlőfelújításnak ügye a mai napon áll, a Tokaj-Hegyaljának teljesen jogosult az a kívánsága, hogy az a nagy ojtványtelep, a mely Sárospatakon létesült, most már kizárólagosan a Hegyaljának tartassék fenn. (Elénk helyeslés.)

En ennél fogva intézkedni szándékozom, hogy ez a sárospataki telep, a mely nem rég még csak 500 ezer ojtványt produkált, rövid idő alatt másfél millió termelésre rendeztesék be. (Eljenzés.) El fogjuk azt érni aképpen, hogy az amerikai vesszőtermelést onnan kiküszöböljük — arra nekünk van más helyünk és más telepünk — az ojtványtelepítésre ez pedig kiválóan alkalmas. Tovább menve szándékozom intézkedni az iránt, hogy miután a sárospataki ojtványtelepet kizárólag a Hegyaljának kívánom fentartani, ennél fogva ott kizárólagosan oly fajok is termeltessenek, a melyek a Hegyaljának szükségesek. (Eljenzés.)

Tudomásom van arról, hogy más állami talán jobban mondva az állam részéről segélyezett telepekről a t. szőlőtermelő urak az elmúlt évben hiányos ojtványokat kaptak. E részben értesülvén a dologról, megfelelő vizsgálatot tartattam és messzeható intézkedésekkel, amelyek azonban nem oly természetűek, hogy azok részleteit most közölhessem, akárom biztosítani, hogy az az alany, amelyet akár az államtól, akár az állam részéről segélyezett telepektől kapnak, mindenkor kifogástalan, egészséges is legyen. (Helyeslés.) A szőlőket megtekintve, azt tapasztaltam, hogy minden rendszernek, egy a fás-ojtásnak, a zöldojtásnak, mint a gyérités vagy másképp székéneggel való fentartásnak is meg lehet a maga helyén és idején a jogosultsága.

Azt hiszem, hogy a szőlők felújítása szempontjából nem volna helyes akármelyik rendszert, mint egyedül üdvözítőt állítani oda (Helyeslés.) A viszonyok szerint kell azt megítélni és e részben itteni szakközgeim, valamint eddig is mindenkor rendelkezésére állottak a közönségnek, úgy azt hiszem, a jövőben is a közönségnek a kellő utmutatást mindenkor megadják.

Tudom, hogy egyik kérdés, amely a t. értekezleti tag urakat kiválóan érdekli, a karóbeszerzés kérdése. En megengedem, hogy a szőlőkarók szállítása körül még vannak panaszkok. En a kereskedelemügyi miniszter ural ismételt tárgyalásokat folytattam az iránt, hogy a szőlőkarók vasuti szállítási díja mérsékelten leszállítsassék (Eljenzés); mert, például, ha az állam részéről a legutányosabban adom is a karókat, a messziről való szállítás azokat mégis drágákká teszi; és közölhetem a t. értekezlettel, hogy a keresk. miniszter ur most késznek nyilatkozott egy újabb tarifát fölláztatni, még pedig olyat, hogy nagy távolságokra a karószállítási költség még az önköltségnél is kevesebb legyen. (Eljenzés.)

A sok örvendetes dolog közt, amit itt láttam, meg kívánok még emlékezni arról, a mit itt nem láttam, bár kerestem — és ez a hegyközségi szervezet. Rendkívül sok előnye volna a szőlőtermelőknél abból, hogy ha összeállva a hegyközségeket megalapítanák. Nem kell részletesen fejtegetnem, hogy mennyi haszonnal volna ez összekötve, akkor sok dolog lehetne megkísérteni, amire most a szétforgácsolt erők nem alkalmasak. (Ugy van! Ugy van!)

Azután a közös pincekezelésről mondván el szakszerű nézeteit, így folytatta a miniszter: De midőn a pincekezelésről beszéltem, meg kell még emlékezni a borértékesítés

és ezzel kapcsolatban a borhamisítás kérdéséről is. (Halljuk! Halljuk!) Én azt hiszem, hogy a szőlők felujtása az egész országban oly haladást tesz, hogy elementáris erővel fogunk a borhamisítással megküzdeni. Mindenki, aki egy szőlőt telepít, az abban a táborban, amely a hamisítás ellen küzd, egy újabb katona.

A kereskedelmi minister ur egy szakértekezlet meghallgatása után fölkérésre kiadott egy rendeletet a borhamisítás meggátolása tekintetében. Ez a rendelet az ország némely részeiben bevált; nagy büntetések szabattak ki s az illetők érzékenyen sujtattak. A Tokaj-Hegyaljának, úgy látszik, speciális viszonyai vannak. (Ugy van!) Ebből a szempontból hajlandó vagyok a kereskedelmi minister ural egyetértve fontolóra venni, hogy az a rendelet bizonyos irányban és különösen a Tokaj-Hegyalját illetőleg nem igényelne kiegészítéseket. (Élénk helyeslés.) Meg kell jegyezni, hogy attól sem idegen a kormány, hogy ha rendeleti uton a borhamisítással megküzdeni nem tudnának, akkor a törvényhozás elé újabb javaslattal lépünk. (Eljenzés.)

Hogy a kormány erre a kérdésre milyen súlyt helyez ennek jelzésére elég arra utalnom, hogy a kiegyezési tárgyalások során a kormány Ausztriával megegyezett a tekintetben, hogy a borhamisítással szemben a két állam mindenkor egyenlő elvek szerint fog eljárni. (Élénk helyeslés.) Ez a kiegyezésnek egyik pontja, mert mindenki be fogja látni, hogy hiába küzdünk mi a borhamisítás ellen, ha Ausztriában szabadon hamisíthatnak. Megfordítva hasonlóképpen áll a dolog. (Ugy van! Eljenzés.)

Már most, t. értekezlet, elmondtam nagyjában azokat, a miket előzetesen mondani kívántam. Még csak egy észleletemről kívánok önöknek beszámolni (Halljuk!) és ez az, hogy a nagyobb birtokosok szőlőinek felujtását örvendő tapasztaltam. Láttam nagyobb felujtott szőlőket megfelelő számban, hanem a kiscgazdáknak aránylag kevés felujtott szőlőjét láttam. Mintán pedig az ország jóléte szoros összeköttetésben van a kiscgazdák jólétével; miután továbbá a kormánynak és azoknak a nagy birtokosoknak, akiket az isten többlet megáldott, kötelességük, hogy segítsenek azokon, a kik önmagukon segíteni kevésbé tudnak, hogy azokat tanácsesal ellássák és támogassák: ennél fogva a jelen értekezlet csak akkor fog feladata magaslatán állani, ha a kiscgazdákra is gondol és gondol arra, hogy mikép lehetne a kiscgazdák szőlőfelujtásának is lendületet adni. (Élénk helyeslés.)

Én részéről már kijelentettem ő méltóságának, a gazdasági egyesület elnökének, hogy én azoknak a segélyre szorult kiscgazdáknak, a kik bármily kis területen, de a szőlőfelujtás terén tényleg is sikereket mutatnak fel, ojtványban, vesszőben, karóban, a mi csak rendelkezésemre áll, igen szívesen kész vagyok lehető segítséget nyújtani. (Zajos eljenzés és taps.) De módot kell adni nemcsak a kiscgazdáknak, hanem általában mindazoknak, a kik a szőlőfelujtás kérdésével és a szőlészettel foglalkoznak, hogy a mai időben, amikor a szőlészet nem a régi nyomokon halad, hanem egész tudományt képez, a közönségnek rendelkezésére álljon egy olyan

utmutató könyv, a melyben mindent megtalál, a mi neki szükséges. (Helyeslés.) És örömmel tudatom, hogy szakközgeim közreműködésével a könyv, a mely 350 rajzzal lesz ellátva, készen, már nyomás alatt van. (Eljenzés.) Ennek a vastag könyvnek árát, tekintettel arra, hogy azt mindenki megszerezhesse, egy koronában állapítottam meg (Eljenzés) és elhatároztam, hogy azok, a kik a néppel közvetlenül érintkeznek és a kiknek nemes feladatuk, hogy a népre leginkább hassanak: a lelkészek és tanítók, ha csak levelezőlapon kéri is, ezt a könyvet a ministeriumtól ingyen megkaphassák.

Ezek voltak azok, amiket már előzetesen a t. értekezlettel közölni kívántam, fentartva magamnak, hogy a vita folyamán később is nyilatkozhassam.

Ezek után a minister megnyitó szép beszédét, mely az értekezlet hivatalos szakelőadóra erősen leszerelő hatást gyakorolt, — így végezte:

Midőn három év előtt a szőlők felujtásáról egy törvényjavaslatot benyújtottam, tisztában voltam azzal, hogy az ország a törvényjavaslat elfogadásával a szőlők felujtása érdekében nagy áldozatot hoz. Az ország ezt az áldozatot szívesen meghozta, a törvényhozás ezt a törvényjavaslatot majdnem egyakarattal elfogadta. Én, miután beadtam e törvényjavaslatot, reményeket kötöttem hozzá, de be kell vallanom, hogy reményeim az eredmény messze túlhaladták, amit első sorban maguknak a szőlőtermelőknek lehet köszönni s lehet köszönni a magyar faj életrelvőségének, amely annyi viszontagságok közt megállotta helyét. (Tetszés.) Ha akármerre mennek, t. értekezleti tag urak, Magyarország nagy borvidékein; ha elmennek az aradi Hegyaljára, Magyarad vidékére — nagyon ajánlom, hogy menjenek el — ott azt fogják látni, hogy az a parlag ma többet ér, nagyobb értéket képvisel, mint a mennyit ért egykor a teljesen beültetett szőlő. És amit Magyarad vidékén láthatnak, azt láthatják a Balalon mentén és azt láttam most is, mikor beutaztam a Tokaj-Hegyalját. Vegyen mindenki egy plajbászt kezébe és számítsa ki, hogy a nemzeti vagyon micsoda értékkel növekedett. Számítsa ki, hogy hány millióval lett az ország gazdagabb és lesz gazdagabb akkor, ha azok a területek mind tényleg be lesznek ültetve. Én csak annyit mondhatok, hogy akiknek felelősségteljes hivatásuk, hogy az ország kormányzását vigyék, azoknak nagyobb jutalmuk nem lehet, mint ha munkájuknak eredményét, sikerét látják. Én nem magamról beszélek, hanem beszélek az egész kormányról és azt hiszem, hogy ha késő időkben, kollégáimmal, visszatértünk miniszteri működésünkre, egyik legnagyobb boldogságunk az lesz, hogy ha kormányzati működésünk ideje hazai szőlőink és különösen Tokaj-Hegyalja felvirágzásának idejével és emlékével lesz összekötve (Élénk tetszés és eljenzés.)

Az élénk tetszésnyilatkozatokkal fogadott beszéd után Hammersberg Jenő főügyész hálás köszönetet mondott a ministernek, aki megnyitó beszédében magának „exegit monumentum aere perennius,“ midőn rámutatott az összes bajokra és azok orvoslásának módjára, — egy szebb jövőnek reményét keltve fel ezzel a gazdáknak, akiknek ezek után alig marad valami kívánni valójuk hátra.

Lácay László dr., aki megvallotta, hogy

egy jól átgondolt beszéd tervezetével jött az értekezletre, avval azonban elő sem hozakodik, mert hiszen az elnök öxeciája kész programot adott, — mély hálával belenyugszik a minister terveibe és csak az agrarkölesönnel felújított szőlők adókedvezményének hosszabb időre való kiterjesztését kéri.

Kossuth János dr. a karószállításhoz alkalmas méretű, éspedig 11 tonnás vasuti kocsiának rendelkezésre bocsátását óhajtja, annyival is inkább, mert nálunk az ú. n. drótművelésre áttérni nem lehet, — baj az is, hogy szénkéneget nem kapunk kellő mennyiségben és kellő időre. Felhívása végén a borhamisítási törvény revideálását kéri.

Görgey Gyula, tállyai nagybirtokos, élénken kiszíneve, de magyar őszinteséggel adta elő a sérelmeket, amiket vele együtt minden érdekelt érez. Eddig volt 1—2 kereskedőnk minden hegyaljai községben, aki terjesztette a tokaji bor hírnevét, — most minden községben van 10—12, aki azon mesterkedik, hogy panesolt borokkal tönkre tegye boraink becsületét s mondhatni, hogy a borkereskedelem a hamisításra adta magát. Egész Muszkaország hamisított tokaj-hegyaljai borokkal van elárasztva. Az 1897. évi bor-ankét eredménye egy rendelet: a közg. ellenőrzés, ami „nesze semmi fogd meg jól.“ Hol a pénz az ellenőrzéshez? — Amitől még jót remélhet, az a borellenőrző bizottság, mely a leg-tiszteletreméltóbb elemekből van összeállítva, — fájdalom, hogy ennek a bizottságnak maig sem biztosították a létjogosultságot. — Boraink ott hevernek pincéinkben, még redukált áron sem lehet eladni. Ha most sem: hát akkor mit teszünk majd a várható rengeteg készletekkel? — Kivánságait ezekben összegezi: a Zemplén-várme-gyei borellenőrző bizottság felterjesztett szabály-rendelete szentesíttessék, — a Zemplén-várme-gyei borellenőrző bizottság hatásköre Abauj-Szán-tóra is kiterjesztessék, — a borfogyasztási adók állami kezelésbe veendő s pinceegyesületek létesítendők a Rajna-vidékiek mintájára, — hozzattassék „garanteur-törvény“, mint van már Franciaországban; mert mi is „Ring“-gel állunk szemben, ki akarnak bennünket éheztetni; ha lesz „garanteur-törvényünk“, borkészleteinkre kölcsönöket vehetünk és nem engedjük, hogy a spekuláció kiéheztesse bennünket.

A miniszter felvilágosító szavai után, hogy t. i. ő minden áron szolid kereskedelmet akar és ellensége az irreális kereskedelemnek, felszólalt Bernáth Béla orsz. képviselő, aki szükségesnek tartja a bortörvényre vonatkozó rendelet szigorítását, esetleg új törvény létesítését. A kis-birtokosok részére ingyen ojtványokat és kisérleti telepeket kéri.

Króczér László dr. a szénkéneget olcsón való szállításának állandó biztosítását kéri.

Hammersberg főügyész a borellenőrző bizottságok helyes működésétől kellő eredményt vár.

Molnár főispán szigorítani szeretné a végrehajtási rendeletet és, mint pl. Spanyolországban van, bünténynek szeretné minősíteni a borhamisítás körül fölmerülő kihágásokat.

Székely Elek, nagybirtokos, adatokat hoz fel arra nézve, hogy a Tokaj-Hegyalja borait mennyire hamisítják és melegen pártolja a Görgey indítványát.

Molnár János, sárospataki főbíró, a szőlészeti ismétlőiskolák felállítását sürgeti.

Darányi Ignác dr. földmivelésügyi miniszter záróbeszédében kijelenti, hogy nem óhajt részletesen reflektálni a mondottakra, de az el-

TÁRCA.

XX.

Bodrogközi Miczbán-hegyen
Kieg a fű, mi csak terem,
Mintha átok ülne rajta,
Düledezik vára alja.

Közéleben Isten háza,
Benne a nép urát áldja,
Jó papja meg erre kéri:
Tudja mindig őt dicsérni!

Pap és hívők hálát zengnek,
Vége van a bajnak, könyvek;
Helyre állt a régi béke,
S a jó szándék célját érte.

Legyen béke s hó szeretet;
Az illeti ezt a helyet!
Egykor itt a Miczbán lelke
Hittel, lánggal vala telve.

Lángolnak itt ma is sokan,
Kikben a hit sugara van.
Csillagok ők, szívök lángja
Kilobban a könyv láttára.

Béke ura, áldás Atyja,
Kinek karod napunk tartja:
Mutasd itt csak szent jobbodat,
Mikor áldást mér s osztogat!

XXI.

Nemes lángú a magyar vér,
Kincs, aranynál többet is ér;
Aldom az én Istenemet,
Hogy mint magyart sujt vagy szeret.

Magyar úrnők, itt termettek,
Kik tárgyai énekemnek;
Émőzsenek unokái,
Hó szívökről lehet látni.

Nem virágok, szép asszonyok,
Éget szemök, tettök ragyog;
Mig áldnak a szives szavak,
Bimbaikkal viruljanak!

XXII.

Gyöngyvirágok s tearózsák
Kedves csokra
Bodrogközön siet, nézd csak
A templomba!
Szívök tele érzeménnyel,
S lelkök lángol;
Minden izben áthatottak
A hálától.
Mi hozta így össze őket?
Talán lakzi?
Koszorúnak száz falun sem
Kell nő annyi.
„Te Deum“-ot mond a papjuk,
Arra jöttek;
Jól láthatni, szívök nemes
E szép nőknél;
Bajban volt a környék népe;
Fellázták,

S ők lettek a csillapítók,
Kegyes bírák.
A zaj, lárma s fájó könyek
Tova tűntek.
Örömmükben hálát adnak
Az Istennek
Jó vége lett, áldás rájuk,
Szerepöknek!
Gyöngyvirágok, kegyes bírák
Hála néktek;
Letörletek könyveit a
Szegény népnek!
A ki látta, a ki tudja,
Mit tevétek —
Mosolyogva, hön dicsérve
Néz felétek,
Magam is csak ezt kiáltom:
V.ruljatok két világon!

XXIII.

Gyöngyöt rejt a kagyló keble,
Drága gyöngyöt;
Női szívnél a világra
Becseseb nem jött;
A gyöngy ragyog, mint az arany,
Hidég fényvel,
S a szív gyakran öntüztében
Aldva ég el.
Legszebb fény a női, szívek
Ragyogása;
Baldog azért valamennyi,
A ki látja.

XXIV.

Tövis-bokor az irigy nép,
Mindeneget csak ront és tép;
Ne halgass rá, hadd beszéljen,
Mig nem elvesz az útszélén!

hangzot
teendi.
a kinek
eszmeje
dassa v
sen ped
emelked
sében,
intézmé
tató ki
értekez
sükért,
terveze
E
életésé
A
Budape
sürgöny
hegy
méte
zést
O
esolni
renesre
szolt.
Hegya
Öxiáj
emelt
A
Tokaj-
az idő
hassa
A
diadale
tanulm
zedék
U
I
kir. m
Hegya
hó 3.
lelkese
előttün
kező
ragyog
más e
vártá
gróffal
lalt he
főszolg
kevese
A dia
zónsá
fáradh
ságnel
tarack
sérteté
lombs
diadal
minis
szédd
gon v
reuk
kákba
rokat

hangzott véleményeket megfontolás tárgyává teendi. Kéri egyúttal az értekezlet tagjait, hogy a kinek az ügy előmozdítására szolgáló üdvös eszméje van, azt akár egyszerű levélben is tudassa vele. Ezután az egyes kérdésekben, különösen pedig a kellő mennyiségű szénkéneknek az ár emelkedése nélkül leendő közrebocsátása kérdésében, — úgyszintén az országos minta-pince intézményének átalakítása dolgában megnyugtató kijelentéseket téve, köszönetet mondott az értekezleti tagoknak részvétükért és érdeklődésükért, főleg emellett, hogy a mai értekezletből tervezett alkotásaihoz erőt merített.

Ezek során az értekezlet a miniszter zajos éltetésével véget ért.

A miniszter este kilenc óra után visszautazott Budapestre, — honnan másnap a következő sürgőnyt menesztette főispánunkhoz:

Budapestre visszaérkezvén emlékeztetes hegyaljai kirándulásomból első teendőm ismétlenül is legbenső köszönetemnek kifejezést adni. — Darányi Ignác.

Öxeciája hazafias üdvözlét kérte tolmácsolni a vármegye közönsége előtt, midőn Szerencsre érkezésekor főispánunk beszédére válaszolt. Az alatt a két nap alatt melyet a Tokaj-Hegyalja érdekei tanulmányozásának szentelt, Öxeciája Zemplén-vármegye szívében emléket emelt önmagának.

Adja az ég, hogy üdvös terveit, miktől a Tokaj-Hegyalja fölvirágoztatását reméli és várja, az idők rendjén egytől-egyig megvalósítva láthassa!

Akkor aztán csakugyan érenél maradandóbb diadalemléket állít magának szept. 3. és 4-iki tanulmányutja alkalmából még a jövő nemzedék halás emlékezetében is.

Ugy legyen!

Vármegyei ügyek.

Darányi Ignác dr. földmívelésügyi m. kir. miniszter tanulmányutjáról, melyet a Tokaj-Hegyalja jólétének előmozdítása érdekében a f. hó 3. és 4. napjain folytatott, igen bő és a leg-lekesebb örömtől áradó tudósítások fekszenek előttünk. E tudósításokból vesszük ki a következő részleteket: Szerencsen, mely csak egy ragyogott a házakra tűzött trikoloroktól, az állomás előtt Mailott báró gyönyörű négyes fogata várta a minisztert, aki azon Andrássy Sándor gróffal, a várm. gazd. egyesület elnökével foglalt helyet; előttük haladt Pintér István járási főszolgabíró, utánuk még 107 fogat, melyen nem kevesebb, mint 329 főnyi kíséret foglalt helyet. A diadalkapu környékén sok százra menő közönség éljenezte a minisztert igen lelkesen és fíradhatatlanul. — Rátkán is talpon volt a közönség apraja-nagyja, a házak föllobogóva. Itt tarack-lövésekkel üdvözölték a minisztert és kíséretét. — Tállyán, a déli bejáratnál hatalmas lombsátor, homlokzatán „Isten hozott!” felirású diadalkapuvál, s rengeteg népsokaság várta a minisztert, akit Győry István jegyző üdvözölő beszéddel fogadott, mire Öxeciája igen meleg hangon válaszolt. Hőféhére öltözött leánykák, derekukon nemzetiszínű pántlikákkal, díszkosárokban szőlőgerezdeket, úgyszintén virágkoszorúkat nyújtottak át a miniszternek és környeze-

Gyöngy-harmat a jó szív tette;
Aldó fényvel van az telve;
A szóbeszéd nem árt néki,
A ki okos csak dicséri.

XXV.

Lombok között fűtűrész egy kis madár,
Galambomat szívem oly rég várja már;
Tán ezt zengi a kis madár ajaka:
Köve tartja valami nem várt baja?

Ablakukban világ látszik, bemegegyek,
Nem szólnak meg érte a jó emberek;
Adjon Isten sok jó estét! betértem,
Erre jártam agaraszni a szélben.

Ünnepelünk, szól a lányka szeliden,
S mennyországnak fénye ragyog szemében;
Ez-azt ime pakolgotok előre,
Tán felszárad tőle egy árva könnye?

„De jó is hogy szívet adott az Isten,
Ezer gyöngyszem terem, látom sok szívben”
Szól az ifju, s lelkesülten kiáltja:
Részvét a lét legragyogóbb virága.

Én is elmék, ott leszek az ünnepen,
Nem lesz puszta, hiszem majd a két kezem.
Hozza Isten fényben föl a szép napot,
A holnapnál szebbre még nem ragyogott.

Angyal-sereg, rózsá-erdő van együtt,
S rá az Isten legragyogóbb fénye sűt;
Mert az ég is gyönyörködik a szépben,
Mikor szívből segítünk a szegényen.

Majzik K.

tének, mi közben a tarackok szalvé-lövései folytonosan hangzottak. A diszrendfentartó szolgálót a városi tűzoltóság teljesítette. — Tállyáról az elláthatatlan hosszúságú kocsisor Abauj-Szántóra, illetve Kassa városnak a község határában fekvő gyönyörű szőlőtelepére, melyen Kassa város színeit (piros — fehér) mutató zászlók jelezték az utirányt, vonult a menet. Abauj-Zemplén határszélén Hammersberg László abauji vm.-i főjegyző üdvözölte a minisztert, — Kassa város gyönyörű szőlőtelepe előtt pedig Münszter Tivadar polgármester, diszkuldsége élén. Öxeciája az igen szíves — kissé hosszúra nyúlt — üdvözlőket rövid, nyájas szavakkal viszonzta. — Onnan, a telep megtekintése után, jó karba helyezett düllőutakon, ismét Zemplénbe vonult az uri társaság, hosszasan és behatóan szemlélvén meg a Bernáth Béla orsz. gy. képvis. hatalmas nagy és remek szép új szőlőtelepét, melyen egy a fás-, mint a zöldajtás rendszerével épített szőlő, ezek között a „ruprestis monticola” is, ugyszólván buján diszlik és bő szürettel kedveskedik tulajdonosának. Különös szerenese, hogy itt a jégverésnek nyoma sincs, míg amott, az abauji oldalon, a hegyek tulsó lejtőjén egyes szőlőket oly pocékká tett, hogy csak épp a venyigét hagyta meg, de ebből is csak minden harmadikat sérülés nélkül. — A „Bátorká”-tól tovább menve a „Nagy-Bányász” hegyre, melynek egész déli oldalát, mint egy erdő, oly sűrűen és szinte haragos zölden foglalják el az új telepítések, a Mailott báró szőlőjébe érkeztek a miniszter és az abauji szomszédokkal felszaporodott számú, ekkor már vagy 350 főnyi kíséret, hol diadalkapu előtt Mailott báró várta és köszöntötte Öxeciáját kíséretével együtt. A báró hatalmas és mintaszerű telepének megzemlése és igen tanulságos eszmecsere után, a mi eltartható jó ideig, déli 12 és egy óra közt villásreggelihez telepedett, 16 gazdagon fölterített és igen serényen kiszolgált asztalok köré az uri társaság, melyben képviselve volt a Tokaj-Hegyaljához számító borvidék községeinek mindenike kisebb-nagyobb számú küldöttséggel. A miniszter és szűkebb körü kísérete a borházban, a társaság pedig, helyesebben a vendégsereg a borház előtt fekvő térs terrázon terített asztalok mellett foglalt helyet, pompás hasznát vévén a hegymászástól gerjedt legjobb éh- és ihomnak. — Az első pohárköszöntőt, német nyelven, a kedves házigazda mondotta a miniszterre, — Öxeciája viszont a szívben pompás magyar báró házigazdára üritette poharát, — Mailath József gróf szintén a miniszterért ivott, nemesak a szőlők, de az utak érdekében is meghíván őt a Bodrogközre, — Bernáth Béla szintén a minisztert éltette, — Hammersberg Jenő a házigazdára, aki ugymond, ha nem is itt született, de „ide való” mondott igen határos pohárköszöntőt, — Szabó Gyula dr. nagybirtokos, abból indulva ki, hogy a jelen alkalommal a filokszera elpusztításának a torát üljük, a minisztert éltette, kívánva neki, hogy a műborgyártók elpusztításának a torát is érje meg, — Hammersberg László Andrássy Sándor gróf-ért, mint a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület páratlan buzgalma elnökéért, — Pintér főszolgabíró járása és Tokaj-Hegyalja községei nevében, kik a miniszterben a várva-várt Messiás megérkezésének örülnek, Öxeciájáért, — Matolai Etele alispán az összes törvényhatóságok, különösen pedig a jó szomszédok békés egyetértéséért és szívós összetartásáért, — Hammersberg Jenő a tállyai úttörőként: Szabó Gyula dr., Bernáth Béla, Görgey Gyula és a többi szőlőnagybirtokosok jóvoltáért ivott. — Általános érdeklődés tárgya volt a kézzel-kézre járt egy természetes pezsgős-palack, rajta a „Medicinal-Tokajer-Wein” felirású vinyéta, melyen az is el van mondva, hogy a Tisza Kálmán volt „Miniszter-Praezidenz” pincéjéből való asszu, sőt még — vakulj német — rajta van a vegyelmezés is alája írva egy Dr. Krix-Krax állami fővegysz, ráadásul pedig még az is rányomatva, hogy az asszunak hazudott lógymó ára 3 (azaz három) márká, tehát üvegestül-mindenestül potom 1 ft 20 kr. Arusitja pedig ezt a kotyvadékat Berlinben valami Ernstein nevű (talán udvari) patikárius. — Három körül járt az idő, mikor ismét kocsikra ültek a kirándulók. Fölharsant a cigányzene Rákóczi-indulója, ismét megszólaltak a morszár-ágyuk s a miniszter az utána haladó hosszú kocsisor rendén Tállyáról, Mád községén keresztül, B.-Kereszturba a vasuti állomáshoz hajtattott. Mád alatt az érdemes elüljáróság és a lakosság színe-java élén Illésházy Endre jegyző üdvözölte a minisztert, özv. Török Sándorné urnő pedig mádi pincéjéből, ezelőtt éppen 100 esztendővel termett, mohos két butélia asszut nyújtott át gyékényből font pinceokban Öxeciájának, kérve, hogy azt mádi ajándékolja tőle elfogadni kegyeskedjék. A miniszter szíves szavakkal válaszolva fogadta az üdvözlést s kegyesen elfogadta Mád lelkes honleányi ajándékát. — B.-Kereszturban, vonatérkezés

előtt, Wolkenstein Oswald grófnál tett Öxeciája látogatást. D. u. 1/2 4 óra volt, mikor a Szerencséről érkezett személyvonatra felszállva 1/2 5 órakor S.-A.-Ujhelybe érkezünk. Itt már tengerinyi sokaság tartotta megszállva a pályaház udvarát és a pályaházhoz vezető ut torkolatának két oldalán végig húzó sétatereket. A peronon a városi és a gyártelepi tűzoltóság két százada képezett sorfalat és a berobogó vonatot a gy. t. tűzoltók zenekara fogadta az „Isten áldd meg a magyart!” lelkes rázendítésével. Zugó eljenzés köszöntötte a szalonkocsijának erkélyén megjelent minisztert, amint főispánunkkal kezét szorított. Most Ujfalussy Endre városunknak érdemes főbírája, a képviselőtestület élén üdvözölte beszéddel a minisztert, ki is megköszönve az igen lelkes fogadtatást és igaz örömeinek adván kifejezést a fölött, hogy a szép Sátoralja-Ujhelyt, hol nem érzi magát idegenül, viszontláthatja, a bemutatások után a főispán négyes fogatára szállott s kísértetve a több mint száz uri fogatótól, a közönség tömör sorfalai között és folyton tartó éljenzések mellett, a zászló- és szőnyegdiszbe öltözött Kossuth-utcán, Széchenyi- és Wekerle-tereken végig haladva, az Andrássy Tivadar gróf híres és méltó bálmutat tárgyát képező szőlejeinek megzemlése céljából Szőlőske községbe hajtattott. Itt Malonyay Ferenc jóságigazgató üdvözölte Öxeciáját, a község és a körjegyzőség egybegyülekezett képviselő testületei részről pedig Haraszthy Vince körjegyző intezett szép beszédet Öxeciájához, kit a fogadtatás, mint válaszában is kifejezte, igen kellemesen lepott meg, mit is legszívesebb köszönetének kifejezésével viszonzott. Az est homálya már kezdett ráborulni a tájra, midőn a hegyről visszaérkezve nagyuri bőkezűséggel megrakott asztalokhoz ült a társaság. Rövid pihenés után ismét kocsikra szedődtek a tanulmány-utások s előkőn a miniszterrel visszahajtottak Ujhelybe. Itt, a város alatt, az Andrássy Sándor gróf vejeit fogatai vártak már a miniszterre s Budapestről vele jött kíséretére. A holnapi viszontlátásra Öxeciája elbucszott az uraktól s Vejejtére hajtattott, hol estebédre s éjszakára a grófnak volt kedves vendége. Másnap, ma egy hete, Sárospatakra rándultak át s onnan visszaérkezve déltájban Öxeciája a főispáni termekbe szállott. — A pataki kirándulásról szóló tudósítás lapunk Különfélek rovatában, a vármegye székháza nagytermében tartott szakértekezlet pedig, mely a miniszteri látogatás főmomentumát képezi, lapunk élén olvasható.

Hivatalok vizsgálata Főispánunk ömeltősága, titkára kíséretében, Varannóra, onnan pedig Sztropkóra utazott a járási szolgabírói hivatalok ügyvitelének és pénzkezelésének ellenőrző megvizsgálása céljából.

Közygylés. Vármegyénk törv. hat. bizottsága legközelebbi közgyűlését a f. hó 29. és 30. napjain tartja,

Kongrua. Az eperjesi egyházmegyéhez tartozó görög szertartású kat. lelkészek és segédlelkészek évi jövedelme a következők: Repej 335 ft 99 kr. Zubna 390 ft 05 kr. Csukalócz 387 ft 04 kr. Or.-Poruba 403 ft 10 kr. Havaj 499 ft 72 kr. Bukócz 358 ft 34 kr. Bruzsnycza 425 ft 68 kr. Világ 664 ft 05 kr. Valaskócz 435 ft 54 kr. Szopkócz 292 ft 54 kr. Pichnye 290 ft 32 1/2 kr. M.-Laborez 608 ft 30 1/2 kr. Maskócz 435 ft 12 1/2 kr. F.-Csebineye 472 ft 77 1/2 kr. Rudlyó 453 ft 43 kr. Agyagos 417 ft 72 kr. Vidrány 524 ft. Porubka 362 ft 79 kr. Pesolina 511 ft 44 1/2 kr. Csabalócz 562 ft 76 1/2 kr. Borró 555 ft 31 kr. Komlócska 590 ft. Pakasztó 325 ft 38 kr. Mikova 456 ft 65 kr. Virava 435 ft 75 krral. — A munkácsi egyházmegyéhez tartozó görög szertartású kat. lelkészek és segédlelkészek évi jövedelme pedig következők: Ulics-Kriva 288 ft 78 kr. Cselej 370 ft 18 kr. Kálna-Rosztoka 240 ft 29 kr. N.-Ruszká 495 ft 41 kr. Tokaj 421 ft 94 kr. Tolcsva 442 ft 82 kr. B.-Olaszi 279 ft 73 kr. Rákócz 827 ft 92 kr. Topolyán 452 ft 08 kr. N.-Mihály 470 ft 24 kr., u. o. a. segédlelkésze: 97 ft 50 kr. Hardicsa 692 ft 92 krral.

A sertésvész jelenléte vármegyénk követező községeiben állapított meg: A.-Regmecz, Bánócz, Bély, Berettó, Biste, B.-Szerdahely, Butka, B.-Szentés, Csebb, Czéke, Cziráka-Béla, Cziráka-Hosszuzemző, Csörgő, Dámócz, Gerenda, Hazsina, Homonna, Hosszuláz, Kesznyéten, Kis-Csécs, K.-Helmecz, Kis-Czigánd, Kis-Géres, Kohány, Kolbása, Lácza, Ladmócz, Leányvár, Lesz, Lelesz-Polyán, Lasztomér, Mád, Mező-Zombor, Nagy-Azar, Nagy-Csebb, Nagy-Czigánd, Nagy-Géres, Nagy-Kemenceze, O.-Liszka, Pazdics, Rad, Ricse, Rovna, Szacsur, Semjén, Szi-nyér, Szolnocska, Takta-Harkány, Tokaj, Tussa,

Udva, Vásárhely, Velejte, Vily, Visnyó és Vitány összesen 56 községben.

Kimutatás a Zemplén-vármegyei közkórház 1898. évi július havi betegforgalmáról: 1898. augusztus hórlól ápolás alatt maradtak száma: 25; 1898. év augusztus 31-éig ujjonnan felvettek száma: 41; ápoltak összege: 75. — Ezek közül elboesáttatott gyógyulva: 35; javulva: 7; gyógyulatlan 2; meghalt: 6. — Összes fogyaték: 50. — A hó végével ápolás alatt maradtak száma 25: — Az ezen idő alatt felmerült ápolás-napok száma: 936. — *Schön* Vilmos dr. főorvos, *Nyomárkay* Ödön dr. orvos.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1898. szept. 3-ától szept. 10-éig a) házasságot kötött: 5 pár; b) kihirdetett: 4 egyén c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 10 egyén.

A közig. bizottság f. hó 9-én tartott üléséről szóló tudósítás közlése, tárgyhalmazz miatt, lapunk jövő számára maradt.

Finkey professzor felhívására.

(Sz. Á.) *Finkey* professzor ur, a sárospataki jogakadémia ez évi dékánja, nagyon is figyelemreméltó felhívást intéz e lapok mult heti számában vármegyénk egyetemi ifjúságához, — sajnos egy kicsit későn tette közzé.

Megboesát azonban az igen tisztelt dékán ur, ha hozzászólók e kérdéshez. A Dékán ur ugyanis egyenlő kritikával sújtja az összes budapesti egyetemi jogászifjúságot, az önfentartásra utalt ifjút csakúgy, mint a gazdagot, a még alapvizsgálatok előttiéket, mint az utániakat, a csak államvizsgálatra készült éppúgy, mint a doktorátust tenni akarót.

Hisz tudjuk, hogy az egyetemi- illetve a jogászifjúság nagy része önfentartásra van utalva. Az ifjúságnak ez a része kénytelen már most a fővárosban végezni tanulmányát, hol foglalatossága mellett — ha ambíciója van — az egyetem szorgalmas hallgatója is lehet. Sőt kellő akaratérő léteben, még irodai elfoglaltság mellett is úgy ahogy elvégzi tanulmányait.

A III. és IV. éves ifjakat pedig, kik doktorátust is akarnak tenni, jelen körülmények között a célszerűség hajtja Budapestre és nem sokkal fog megcsappani számuk, ha be is hozzá a kötelező kollokuciót. Az egész ország előtt ismeretes, beszéd tárgyát képezi minden éven a parlamentben is, a budapesti egyetemnek ügyszólván botrányos tanulmányi és vizsgálati rendszere. 48-ban elfogadtuk a tanszabadságot, de a vizsgálati rendszer hibáit nem korrigáltuk meg. Az egyetemen ugyanis egy tárgynak több katedra van, a kondidátust így rendszerint nem az a professor vizsgálja, kit hallgatott, akinek az irányát akceptálta, hanem annak esetleg tudományos ellenlábas. Ismeretes pl. az Eszjog terén a Pulszky- és Schniererféle két ellentétes irány, vagy pl. az Egyházjognak katolikus, meg a kritika boncoló kése alá helyezett tárgyalása, a Római jogot négy, a Közjogot pedig 9, mond kilenc professor adja elő és vizsgal a budapesti egyetemen. A budapesti egyetemi hallgatóknak így legalább egyetemi éve alatt alkalma van a tanárok eltérő véleményéről, felfogásáról tájékozást szerezni.

Más megítélés alá esnek azonban — és ezek ellen irányulhatott *Finkey* professzor ur felszólalása és éles kritikája — kik még alapvizsgálatok előtt vannak, továbbá, kik csupán államvizsgálatot akarnak tenni és módjukban van idejüket csupán tanulmányaikra fordítani — mégis azonban jogakodemiánk megkerülésével Budapestre tódnak, sőt egy része a tehetős igen tisztelt egyetemi polgártársaknak rövid látásból fősvénységből és ambíció híján, még oda sem megy, hanem otthon hivatalokban és ügyvédői irodákban töltik napjaikat. Igaz, amazokat csupán az élv és kéj hajhászása vonzza a fővárosba, egy ideig még csak be-benéznek az egyetem aulájába, azontúl az egyetemet ezek a tehetősebbek is az ügyvédői irodával, az esteli szemináriumot pedig az orfeummal cserélik fel. Az otthonmaradt rész pedig — úgy van — adja a fővárosi ficsurt, híjával van jóval a magasabb intelligenciának, de azért henegeése csimboraszói. Széjjeltépték ezek a jogász-ifjúság nimbuszát. Valami új szót kellesz az ő megjelölésükre alkotni, mert szikrányi sincs bennük, ami jogászra vall, ami ideális, — kikkél a jogot az akta vagy sommás — kereset, a politikát a billiárd és kártya pótolja.

Valójában úgy van dékán ur a mint mondani méltóztatott.

Hát csak ismétlje meg felhívását és szavai nem lesznek kiáltó szavak a pusztában. Odátudul majd ismét a zempléni ifjúság és benépesül majd ismét vármegyénk jogakadémiája: a Fáyak, Szemerék és Kossuthok iskolája is.

Hirek a nagyvilágból.

Kréta szigeten a lázadás újból kitért. Kandia tengerparti városban a föllázadt muzulmánok megtámadták a keresztényeket s öldösní kezdtek. Erre az angol és olasz hadihajók ágyú 15 gránátot dobtak a városba és szárazföldi katonaságot szállítottak partra. 60 angol tengerész katona elesett, 200-nál több megsebesült. Hir szerint 1000 keresztény közül csak 250 menekült meg, a többit legyilkolták. A török csapatok vonakodtak az angol csapatokat támogatni. Az angolok erősítéseket kapva, ismét partra szállottak és megkezdtek az erődök birtokba vételét. A harc szakadatlanul tart. Most már 10 hadi hajó van Kandia alatt. A keresztényeket 500 hadi esónak szállítja éjjelnappal a hadi hajókra. A várost bombázzák.

A szudáni hadjárat, mely már tíz év óta tart, az angolok fényes győzelmével végződött. *Kitschner* tábornok a f. hó 5-én Omdurman környékén vívott döntő csatában a kalifa 100,000 főnyi seregét teljesen szétverte. A szudániak vesztesége több, mint 10,000 ember a sebesültek számát 16,000 főnyire teszik. Az Afrika bel-seje felé menekült kalfát 500 arab tevés angolcsapat üldözöbe vette.

Vilma kir. hercegnő, betöltvén életének 18-ik évét, Hollandia királyává koronázott nagy lelkesedéssel közt. A bijos királynő esküjéből idézzük: „Esküszöm, hogy . . . a közszabadságot, valamint minden alattvalóm jogait oltalmazni fogom . . . és a köző és az egyesek jólétének fentartására és emelésére minden rendelkezésemre álló törvényes eszközt fel fogok használni, a mint ezt egy jó királynak ten-nie kell“ . . .

A perzsa sah a jövő héten hosszabb európai körútra indul.

Li-Hung-Csang kínai alkirályt a kormánytól elmozdította a kínai császár. *Li-Hung-Csang* elmozdításában az angol politika győzelmét és az orosz befolyás háttérbe szorulását látják.

Hirek az országból.

Öfelsége a király holnap érkezik Lőcsére az ott kezdődő nagy hadgyakorlatok megsemlélésére.

Berzeviczy Albert dr., az országgyűlés képviselőházának alelnöke, e méltóságáról lemondott.

Gyémánt-mise. *Vizeki Tallián Ede* prépost-kanonok Zágrábban f. hó 8-án mondotta gyémánt-misét, vagyis, ami ritkaságok ritkassága, 75 esztendeje mult, hogy áldozópap.

Havazás. Erdélyből jelentették, hogy szeptember 6-ára viradra a fogarasi havasokon erősen havazott az egész környéket hó borítja.

Külömfélék.

— **Királyi adományok.** Öfelsége a király, kabinet-irodája utján s főispánunk előterjesztésére, *Adamkovics Antal* zsbnai lelkésznek 25 fnt. — *Hromatka Miklós* csukalóczyi és *Czompely Ede* havaji gk. tanítóknak pedig 15—15 fntnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Darányi Ignác** dr. földmivélsügyi minster a Hegyalján szerzett tapasztalatai kiegészítésül f. hó 4-én d. e. ellátogatott Sárospatakra is, hogy az ottani állami szőlőoltványtelepet megtekintse. A minster, aki az éjjelt *Andrássy Sándor* gróf velejetei kastélyában töltötte, Velejtéről kíséretével a reggeli gyorsvonaton érkezett Sárospatakra, ahol az állomáson a gazdák nevében *Láczay László* dr. üdvözölte. Innen kocson a sárospataki alsó szőlőtelepre hajtattak. E negyven holdnyi állami telep egy harmad részében oltványokat termelnek, a mi nagyban előmozdítja az elpusztult szőlők felújítását. A telepről Sárospatakra visszatérve, a híres főiskolát látogatta meg. Ott a tanárok élén *Radácsi* közigazgató intézett a minsterhez üdvözlő beszédet. A minster megtekintette a főiskola összes helyiségeit, ezek között a 60.000 kötetből álló híres könyvtárt is. Azután kocson jöve az újhelyi határban a *Majláth József* gróf szőlőjét, az állami mintaszőlőtelepet és a *Grosse Ödön* nagyhirű szőlőtelepét nézte meg. A társaság ezután Újhelybe hajtattak, ahol déli 12 órakor *Molnár István* főispán mintegy 150 terítékű villásreggelit adott. Az első telköszöntőt a házigazda főispán a minsterre mondotta, — a minster rögtön válaszolva, örömmel emlékezett meg Zemplén-vármegye gazdasági haladásáról, s az ügy körül oly nagy érdemeket szerzett házigazdát éltette, — *Molnár Béla* országos képviselő tetszéssel fogadott felköszöntőjében a vármegyei gazdasági egyesületnek kiváló sikerrel működő elnökét, *Andrássy Sándor* grótot és alelnökét, *Kun Frigyes*t, — *Hericz Sándor* iparos a minstert, — *Kun Dániel Dobokay* osztályta-

nácsost, — *Barthos* főszolgabíró pedig *Molnár Leona* öngagságát, a kedves háziasszonyt köszöntötte fel. D. u. 3-kor, asztalbontás után, kezdődött a szakértekezlet, mely a késő esti órákban ért véget.

— **A minster látogatásai.** *Darányi* Ignác dr. földmivélsügyi kir. minster f. hó 4-én d. u. főispánunk kíséretében meglátogatta *Dókus* József öméltóságát, kihez a minstert közeli rokonság fűzi. Innen *Dókus* Gyula es. és kir. kamarás lakására hajtattak öexiája, de a háziakat, akiket éppen akkor családí szomorú kötelesség Abaujba szólított, otthon nem találván, látogatójegyét adta le a minster.

— **Aranymise.** Lélekemelő ünnepszeg színhelye volt f. hó 6-án a esörgői róm. kat. templom. Ft. *Hericz* Ferenc laszóczyi r. k. lelkész — ki ezelőtt 50 évvel ugyancsak e helyen misézett először — most az 50 éves évforduló alkalmából is itt tartotta aranymiséjét. Már d. e. 8 órakor megtelt a templom a jubiláns tisztelőivel és hiveivel; d. e. 10 órakor pedig megkezdődött az aranymise, melyen a „manuductor“ szerepét Ft. *Kapossy* Menyhért vásárhelyi esperes-plebános, szintén aranymisést áldozópap, teljesítette, míg a segédkezésnél *Hiszem* Kálmán ker. esperes és *Gáy* János gálszécsi rk. plebános funkcionáltak; a szent beszédet *Iványi* B. Károly kázméri plebános, a tót ajkuaknak pedig *Szokolozky* Bertalan bártfai rk. segéd lelkész tartotta. Istentisztelet után a jubiláló főúr barátai és paptársai jöttek össze ebédre, hol már a második fogásnál megindult a toasztok áradata. Legelőször *Kapossy* Menyhért állt föl s mondott szép köszöntő-beszédet a jubiláló főúr, — utána *Gáy* János szép szavakban méltatva ugyancsak a jubiláns érdemeit, szintén az ő egészségére üritette poharát — *Hericz* Ferenc az egyházm. főpásztoráért, *Bubics* Zsigmond püspökért, — *Matolai* Etele *Hericz* Ferencért, — *Barthos* József főszolg. b. a *Hericz*-családért emelték poharaikat. Ezek után *Bajusz* Józsi bátyánk is, engedve a provokációnak, elmondotta általános derütség közt rigmusos felköszöntőjét. A vidám társaság különben csak az éjjeli órákban kezdett szétoszlani. Mi a jubilánsnak egyik kortársá üzenetével gratulálunk, a ki elfelejtett gratulálni, de megüzente, hogy mulasztását majd jóváteszi — a gyémántmise alkalmával. Ugy legyen!

— **Aranylakadalom.** Szép és lélekemelő ünnepszeg folyt le e hó 7-én id. *Horváth* József és neje lakásán, amikor is a boldog házaspár házasságának 50-ik évfordulóját ünnepelte meg. Az agk házaspárt, akiknek a gondviseléssel megadta azt, hogy e magas kort teljes szellemi és testi erőben megérjék, úgy a rokonság mint a nagyszámú tisztelők siettek felkeresni, hogy kifejezhessék szerencsekívánataikat. A vacsora alkalmával *Szirmay* István dr. mondott egy szépen átgondolt beszédet, amely könyekig meghatotta nemcsak a jubilánsokat, de az összes jelenvöltoakat. Mi részünkről szintén óhajtuk, hogy a boldog házaspár még a gyémántlakadalmat is ilyen kitünő jó egészségben és szellemi erőben ünnepelhesse!

— **Berendelés.** *Demién* Zoltán, az újhelyi törvényszék aljegyzője, a kassai kir. ítélőtáblához tanács-jegyzői szolgálattételre berendeltetett.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi minster *Kádoss* Andor szerenési kir. járásbírószági albirónak a telekkönyvi betétszerkesztő albirák létszámába saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

— **A földosztó Várkonyi bünügye.** Bécs kiadta a budapesti törvényszéknek, ez meg a nyiregyházi törvényszéknek *Várkonyi* Istvánt. Azóta a földosztó parasztszocialisták apostola Nyiregyházán ül s úgy az odavaló törvényszék, mint a debreczeni kir. tábla „osztálygyűlöletre és a tulajdon intézménye ellen való izgatás“ címén vizsgálati fogságban tartását mondták ki. Maguk a szabolesi zendülők vallottak *Várkonyi* ellen, előadva, hogy tőle *írásban utasításokat kaptak, mint osztrak fel maguk közt a birtokokos földjét*, ha ezek jobb sorsot nem biztosítanak a számukra. A mikor a bünpör megindult, előle *Várkonyi* elmenekült Zürichbe. Most tagad minden bünösséget s azt állítja hogy ő nem szokni akart, hanem ügyeit intézni ment Zürichbe s épp hazatérő utján fogták el Bécsben. A két alsófoku bíróság határozata ellen *Eötvös* Károly, *Várkonyi*nak a védője, felebbezett a Kúriához, a hol a két alsó bíróság határozatát helyben hagyták — *Várkonyi* tehát tovább is ülni fog.

— **Elitelt szociálisták.** Sátoralja-Ujhelyben f. hó 7-én hirdették ki az ítéletet azok előtt a szociálista parasztok előtt, kik a f. évi február 14-én *Czigádon*, a *Bodrogközön* zavargást támasztottak. A harminékét vádlott közül izgatás miatt elitéltek egy vádlottat három hónapi, kettőt két-két hónapi és egyet hat heti börtönre. Néhányat kihágás miatt nyole napi elzárásra ítélték, a többit pedig fölmentették. Enyhítő körülménynek vette a bíróság azt, hogy a vád-

lottak l
szociális
volt a
paraszto
előtt ne
megdőb
járásbíró
ban egy
életének
különös
lönben
egészen
férfit, n
hét előt
dopság
zására
nye, am
azt is l
a vizsg
Az egy
tellen tá
tettét,
juttatta
vezető
Itt volt
jegyző
kitartó
levelet.
vas szo
nak is
foglalor
ves, in
tánál f
szekoc
rovásár
házass
gével,
Ozv. l
nos sz
náné
Kedde
K.-Hel
Újhely
békéve
sunkbe
úgy m
lők h
t. i. a
gondó
utasító
dása é
vármeg
terjesz
mélhe
zéséről
dapest
ról ind
kocsij
atyjáb
azonb
nem
Szom
ugrot
nyája
embe
irja,
a jeg
többé
az él
a kir
ját, n
tört
Jolán
S.-A
gána
gyul
teso
8-án
vét
—
jánt
akit
lisá
tege
tése
lárd
kor
tart
adá
2.
3.
ale
La
zól
kei
ért
sek
ler

lottak lelketlen igazgatók áldozatai és hogy a szocialista mozgalmat megelőző évből rossz volt a termés, ami elkeserítette a szegény parasztokat.

— **Öngyilkos járásbíró.** Lapunk olvasói előtt nem újság többé a Király-Helmeczei járásbíró f. hó 4-én délután hivatalos szobájában egy revolver lövéssel önként véget vetett életének. A szennyezés esetében máig is az a különös, hogy ismeretlen az az ok, amely a különben jó életkedvű, habár indulatos, azonban egészen jó anyagi viszonyok között élő 41 éves férfit, most, mikor mint fiatal házast, három hét előtt szült fia gyermeke atyját, a földi boldogság zenitjén hihették — végzetes elhatározására rábirta. Nem volt ennek semmi előzménye, amely a szomorú esetre világot vetne, azért azt is hitték, hogy gyilkosság áldozata; ámde a vizsgálat ennek lehetőségét kizártnak tartja. Az egyetlen elfogadható ok tehát az, hogy hirtelen támadt elmezávarban követte el végzetes tettét, melylyel mély gyászba és fájdalomba juttatta hitvesét: **Diószeghy Erzsébetet.** A balvégzetű férfi itt Ujhelyben kezdte pályafutását. Itt volt előbb törvényszéki joggyakorló, később jegyző s albiró s már mint ilyen szerezte meg kitartó tanulással az ügyvédői és a doktori oklevelet. Altalában éles eszű, gyors felfogású és vas szorgalmu hivatalnoknak és pártatlan bírónak ismerték, aki előtt a restancia ismeretlen fogalom volt; mindazonáltal bírói pályáján, heves, indulatos, ellentmondást nem tűrő véralakánál fogva, a felekkel és ügyvédekkel sok összekocanásá támadt, ami persze népszerűsége rovására ment. Annál gyöngédebb volt azonban házasi életében, a családi otthonban, ahol hűségével, szeretetével valódi mintaférj volt. — **Ozv. Diószeghy Jánosné** vejét, **Diószeghy János** szolgabíró, **Csapó Lajosné** és **Szirák Barnáné** sógorukat gyászolják az elhunytban. Kedden délután temették el nagy részvétel K.-Helmeczei ref. sírkertben. A temetésen Ujhelyből is számosan ott voltak. — Nyugodjék békével!

— **Kiszorultak az iskolából.** A városunkban most megnyíló állami elemi iskolát úgy megröghanták a gyermekeiket beiratkozó szülők, hogy vagy 400 gyermeket ideiglenesen, míg t. i. a minister újabb tantervök kinevezéséről nem gondoskodik, vissza kellett utasítani. A visszautasított, illetve kintrekedt gyermekek befogadása érdekében úgy a kir. tanfelügyelő, mint a vármegye közgazgatási bizottsága **sürgős** fölterjesztést intézett a ministerhez. Így hát remélhető, hogy a 400 iskolás gyermek elhelyezéséről a minister kellő időben gondoskodik fog.

— **Öngyilkos tanár.** **Bélteki Albert**, budapesti gimn. tanár, f. hó 8-án reggel, az Ujhelyről induló személyvonatnak egy második osztályú kocsijában utazott, amint utitársainak elmondotta, atyjához, aki Tisza-Ujlakon ref. lelkész. Amint azonban a következő megmutatta, szándéka nem az volt, mert a b.-szerdahelyi megálló és Szomotor közt a robogó vonat két kocsija közzé ugrott, ami rögtöni halálát okozta, mert koponyája szétzúzódott. A 30-32 év körüli fiatal ember zsebében levelet találtak, amelyben megírja, hogy mert imádásig szeretett menyasszonya a jegygyűrűt neki visszaküldte — s ő nélküle többé nem élhet, saját elhatározásából vált meg az élettől. A vizsgálatot és a hulla elszállítását a kir.-helmeczei főszolgabíró teljesítette.

— **Halálozás.** **Filicskó Antal**, ugy a saját, mint a rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja **Filicskó Antalné** szül. Tóth Jolánnak folyó évi szeptember hó 7-én éjjel S.-A.-Ujhelyben, életének 28. boldog házasságának 4-ik évében rövid szenvedés után, tüdőgyulladásban történt gyászos elhunytát. Temetése a Csalogány-utcai halottas-házból folyó hó 8-án d. u. 1/2 5 órakor ment végbe nagy részvét mellett. Aldás és béke lengjen hamvai felett!

— **Illés Maxi**, a Mátyás Lajos régi híres bandájának évtizedeken át volt hűséges jó kontrása, akit társai furfangos esze miatt a **banda fiskálisának** neveztek, tegnapelőtt éjjel hosszú betegeskedés után meghalt. A vén cigány temetése ma délután lesz.

— **Meghívás.** A „s.-a.-ujhelyi városi dalárda“ szept. hó 11. napján délután 2 órakor a vármegyei ház nagytermében közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai 1. A pénztári számadás megvizsgálása s a felmentvény megadása. 2. A tisztikar és a választmány megalakítása. 3. Egyéb indítványok. — **Spillenbergné** Barna alelnök.

— **Rendőri hírek.** **Megkerült tolvajok.** Lapunk ma egy hetes számában e rovatban közöltük, hogy Teich A. ruhakereskedő cég hecskei bódájából, a vásár előtt való napon nagyobb értékű ruhákat elloptak. A rendőrség a tetteseket a múlt héten sikeresen kinyomozta Bruchler Ferenc asztalos-mester három inasa, névsze-

rint: Krámer József, Fuchsz Dezső és Schwarcz Márton személyében. A nyomozás után kiderült, hogy már más országos vásár előtt is megdézsmálták a bódékat. A mostani lopásnál megkerült a körülbelül 100 frt értékű ruha is. — **Lopás.** E hó 7-ről 8-ra menő éjjel, Balog András téglamesternek a város északi végén, a Széphalom felé vezető országút jobb oldali részén épített telepéről, míg ő és alkalmazottjai az égető kemence körül foglalatostokdtek, ismeretlen tettes a barakban volt összes ruhaeműit ellopta. A tettest a rendőrség és csendőrség nyomozza. — **Betörés.** Kassán f. hó 7-én nagy lopás történt. Betörők jártak Semsey Lászlóné kastélyában, ahonnan több száz forint értékű ruhaneműt elloptak. — **Késelő napszamos.** Kertész József napszamos feleségével összeveszett s ezután ugy megszurta, hogy mint súlyosan sérültet kórházba kellett szállítani.

— **Tiszay Dezső** színigazgató f. hó 15-én kezdi meg 14 napra terjedő előadásainak sorozatát. A színházi jelentés holnap fog szétfordatni.

— **Egy kereskedelmi tanfolyamot** végzett leány, ki a könyvvezetésben, levelezésben, valamint az irodai munkálatokban járatos, szerény feltételek mellett, akár helyben, akár vidéken állandó alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **Meglőtt leány.** Végzetes szerencsétlenség híret vettük Máleza községből S. G. ottani nagybirtokos 14 éves fia a szobában Flóbert-fegyverét igazgatta, miközben a srétnagyságu golyóval töltött fegyver véletlenül elsült s a golyó az épp elibe került fiatal eselődleányt homlokán találta úgy, hogy szegény feje menten meghalt.

— **Tűz.** Erdő-Horvátiban folyó hó 4-én, éjjeli 10 órakor, egy boglya szalma kigyuladt, melynek a nagy szél következtében pár perc alatt 25 lakóház 16 kamara, 10 istálló, 6 szekérszín 60 szekér takarmány esett áldozatul. A tűz, valószínű, hogy gyújtásból támadt, és a nagy szárazság miatt hihetetlen gyorsan terjedt. Az összes életnemű és több sertés elpusztult. A házak mögött lévő nagy kertek akadályozták meg a tűz messzebb terjedését, mert nem volt aki mentse. Okozta ezt az, hogy mindenki iparkodott a magáét védeni, de megjelmez az is, hogy a faluban doboltatni kellett s pénzbírsággal fenyegetni azokat, kik a mentéstől szántszándékkal elhúzódtak. Valóban szomorú egy állapot ez! Az Erdő-Horvátitól 1/2 órányira fekvő Tolesva város tűzoltósága is eszerben hagyott. A kár meghaladja a 10,000 forintot. 25 család hajlék és kenyér nélkül maradt a legnagyobb nyomorban s közsegedelemre szorul.

— **Köszönetnyilvánítás.** **Waldholt Frigyes** báró ömeltósága az erdő-horvátii tűzkárosultak részére 300 db építőfát méltóztatott adományozni. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetünket! **Egy kárvallott.**

— **Egy szakképzett nyelvmester** alapos oktatást ad a német-, francia- és angolnyelvekben, ugyanó társalgó órákat is ad. — Tudakozódni lehet a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

— **Helyreigazítás.** Tolesváról írja levelezőnk: hogy amidőn a Margareta Pál tolesvai kastélyának renoválásánál történt balesetről adott hírt, a Koperdák Vencel helybeli kőműves mester nevet összetévesztette a Tarezal János sárospataki lakos kőművesmester nevével; Koperdák Vencel, — ugymond — mindenkor éber figyelemmel és elővigyázattal viseltetik az irányban, hogy munkáit építés közben baleset ne érje, amire eddig az ő alkalmazottjai körében még nem is volt eset.

— **Névmagyarosítás.** **Schneller Ernő**, helybeli kereskedelmi alkalmazott, vezetéknevét **Szilágyi-ra** magyarosította belügyministeri engedelemmel.

— **Vadász és utazási célokra alkalmas** Havelok-felöltök, sportkabátok, vízmentes köpenyek legjobb minőségű kelmékből jutányosan beszerezhetők **Steinfeld és Fischer** cégnél **Miskolcra.** Ugyanott **ujdonságok őszi angol és skót** divatkelmékből nagy választékban már raktáron vannak. Egy éves **önkénteseknek** teljesen szabályszerű **egyenruhák** készíttetnek nevezett szabó cég által.

— **Öngyilkosság.** **Pavuk János**, özv. Hérics Mártonné esőrgői birtokos gazdája, f. hó 8-án, éjjeli 11 órakor, szíven lötte magát és most élet és halál közt vívódik az itteni köz-kórházban. — Tettének oka előttünk ismeretlen.

— **Hirdetmény** Egy alig használt, lábakon álló kitűnő hangu cimbalom, iskolával és tokkal eladó. Ára 55 ft. Biztos állásnak részletre is. — Cim a kiadóhivatalban.

— **Bérbeadó** egy jó forgalmu helyen egy bor-, vagy söresarnoknak, kávéháznak, vagy

esetleg kisebb szállónak is igen alkalmas helyiség. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

— **Jó karban lévő** két tanterem berendezéséhez teljesen megfelelő iskolai padok és egyéb taneszközök jutányos áron eladók. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

— **Időjósolat szeptember 11-ére.** Változás nem várható.

A legborzasztóbb hír.

Lapunk nyomtatása közben esteli 9 órakor kaptuk a szívfagyasztó sürgöny-tudósítást:

Erzsébet királynét ma Genfben egy anarkista meggyilkolta. Meghalt. Erényi.

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 35 krajcárig méterenként — japáni china, s. a. t. a legújabb mintázatok és színekben. fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámentesen, valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig póstaforduktával** küldenek: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyári Zürichben.** — Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Irodalom.

Az első függetlenségi harcok. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő, a „Magyar Nemzet Története“ című tizkötetes nagy munka (milleniumi kiadás hetedik kötetének füzetei gyors egymásutánban, hetenként kettősével jelennek meg, úgy hogy az a közbelső hetedik kötet, valamint a befejező tizedik kötet az előre terdük kötet, és tul nem lépett 200 füzettel teljes fog lenni. Ez a most megjelenő kötet „I. Lipót és József kora 1657—1711“ címet viseli, írja Acsódy Ignác akadémiai tag. Ebből a kötetből eddig megjelent 164—171. füzetek rendkívül érdekesek és tanulságosak. Annyi ártatlan vér soha nem patakzott Magyarországon, mint ebben a korban az ország végtelenül el van keseredve. Az elégtelenség napról-napra fokozódik és végre nyílt lázadásban, fegyveres ellenállásban tör ki és következik a kuruc-korszak, Magyarország diós függetlenségi harca a bécsi erőszakoskodással és elnyomási törekvésekkel szemben. Ezek a füzetek tele vannak erre a korra vonatkozó számos műemlékekkel, azeképekkel. Csak a főbbeket soroljuk fel. „II. Rákóczi Ferenc, mint imperator“ egykoru festmény, mely gróf Erdődy Károlyné szül. Kolowrat Julia grófnő birtokában van Aradon; „I. Lipót“ egykoru metszet Ernst Lajos gyűjteményében; „Zrínyi Péter“ Hoffmann János metszete Ernst Lajos gyűjteményében; „Zentai esata“ Eisenhut Ferenc eredeti festménye; „Ersekújvár ostroma 1685-ban“ Wichmann metszete Bubicus püspök gyűjteményében; „Az ónodi országgyűlés“ Dudits „Andor“ eredeti festménye; „A szendrői magyar tábor 1664-ben“, II. Rákóczi Ferenc elfogatása a nagysároosi várkastélyban; Benezur Gyula olajfestménye Kárbly román király birtokában. Egyes füzetei ára 30 kr. — Megrendelhető Löwy Adolf könyvkereskedőnél Ujhelyben.

Egyesületi élet.

Meghívó

a f. 1898. évi szeptember hó 22-én Perbenyikén, a vasuti állomással szemben lévő „Nyeesés“-ben rendezendő,

tűzijátékkal és táncmulatsággal egybekötött **jótekonycélú bazárra.*)**

A bazár kezdete 2 órakor, vége 6 órakor, 6—8 között tűzijáték, vacsora fél 9-kor és a táncmulatság kezdete fél 10 órakor.

Belépődíjak személyenként: a bazárra 3 korona, a bálra 4 korona.

Az étkezés kifogástalan kiszolgáltatásáról a rendezőség gondoskodik s egy vacsora-jegy díja 4 korona.

Esetleges átöltözködére a hölgyek részére 3 szoba, a férfiak részére 1 szoba fog rendelkezésre állni, mindazonáltal **kérjük a hölgyeket minél egyszerűbben megjelenni.**

Szíves tájékozással tudatja a rendezőség, hogy Ujhely felé, ha a visszautazó közönség száma megkívánja, este 10 óra felé különvonat fog közlekedni s aki ezt, vagy a Csap felé menő esti fél 10 órási vonatot a haza utazásra igénybe nem veszi, a vasuton csak reggel a rendes gyors- esetleg vegyes vonaton utazhat tovább.

A bazár tartama alatt ugy az elárusítandó ajándéktárgyak, mint italok, szivar s egyéb

* E táncmulatsággal egybekötött bazár rendezésének indító oka a nép anyagi és erkölcsi jólétét előmozdítani hivatott ama nemes törekvésben rejlik, a mitől a Bodrogköz értelmisége nemcsak a Bodrogközön legutóbb lezajlott mozgalom folytán, de azért is át van hatva, hogy népünk boldogulását, közvetlenül s jó irányban elősegítse, a velük való sürűbb érintkezés s a javukért való ténnyedések révén hozzánk való ragaszkodásukat és bizalmukat visszanyerje. Eppen azért a vármegyei közönség figyelmét különösen is rá irányítjuk erre a táncmulatságra és kérjük, hogy áldozatkészségükkel minél többen vegyenek részt abban a munkában, melylyel népünket az igazgatók körmei közül kiszabadítanai, — s őket mint egyik legjelentékenyebb nemzetfenntartó elemet, az állam részére is biztosítani akarják. Szerk.

cikkekre nézve jutányos, olesó „szabott árak” lesznek megállapítva, felülfizetések mindazonáltal köszönettel fogadtatnak.

Kérjük a közönséget, hogy a bazárra, táncmulatságra s vacsorára szóló jegyeket lehetőleg előjegyezni sziveskedjenek Oláh Ignác mérnök-segédnél Király-Helmeczen.

A rendezőség.

A Zemplén-vármegyei községi és körjegyzők egyesülete S. A.-Ujhelyben, a vármegyháza termében, f. é. szept. hó 8-án, Fodor Jenő s-pataki jegyző elnökele alatt tartotta az évi rendes közgyűlését.

Egyesületi elnök a csekély számmal megjelent tagtársakat szívesen üdvözölvén, a közgyűlést midőn megnyitja a jegyzőkönny hitelesítésére, Kolonay Tamás és Szücs István jegyzőket kéri fel.

Napirend során tárgyalott, a vármegye törvényhatóságának határozata, a jegyzői nyugdíj kérdésében, s e vonatkozásban Hubay Kálmán egyesületi főjegyző előterjesztése.

A közgyűlés az előterjesztés mellőzésével határozatilag kimondotta azt, hogy az említett határozattal kilátásba helyezett 0.25%-al, valamint a jegyzők részéről folyósítandó 5%-al a hiányzó alap megteremtése elérve nem lesz, — mivel ezen %-okból befolyó 6000 ft évi jövedelem a folyó kiadásokra is alig elégséges, s mivel 3—5 év alatt a kiadások összege a 10,000 ftot is meghaladja, továbbá, mert a közigazgatási reform behozatala esetén, több nyugdíjaztatás esete fog fenforogni, s így a meglévő alap teljesen fel lesz használva s dacára mindezeknek, 5%-os súlyos önmegadóztatást vett a jegyzői akor vállaira, esetleg 3—5 év alatt újabb 5%-nak felemelése fog szükségesnek mutatkozni, felkérte kát a közgyűlés Kolonay Tamás egy. alelnököt, hogy a f. hó 9-én tartandó nyugdíjválasztmányi ülésben a közgyűlést ezt az aggodalmát kifejezésre juttassa, s az alap megteremtését sürgesse, mivel a vármegyék közötti nyugdíjviszonyosság kérdése már szőnyegen van s hihető, hogy Zemplén-vármegye jegyzői nyugdíj ügye, alap hiányában, organizálva nem lesz. Felkérte a közgyűlés Kolonay Tamást arra is, hogy a nyugdíj szabályrendelet helyenkénti módosítását a választmányi ülésen kérelmezze és az eredményről jelentést tegyen.

Az egyesületi alapszabályok módosítván, jóváhagyás végett felterjesztetni határozattak.

A jövő évi tavaszi közgyűlés helyéül Király-Helmeczen nagyközség lett kijelölve.

Végül midőn elnök, a vármegyháza termének átengedéseért az alispán úrnak jegyzőkönnyvi közönetet nyilvánított, a gyűlést berekesztette.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Schneider Jakab, —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

Felkérjük mindazon t. tanító-egyesületi tag urakat, kik lapunkért előfizetéssel hátralékban vannak, sziveskedjenek azt hozzánk mielőbb beküldeni.

Tisztelettel:

a kiadóhivatal.

A gazdasági ismétlő iskolák.

Irtá: Gönczy Bertalan,
megbízott gazdasági isk. tanító.

A „Néptanítók Lapja” 98. évi 27. számának vezércikkében Halász Ferenc a gazdasági ismétlő iskolák életbeléptetését, felkarolását, fejlesztését és megszilárdítását oly kiváló vonásokkal eseteltte, hogy a kinek nem volt alkalma azt elolvasni, avagy kikerülte figyelmét, az ezen iskolák fontos szervezetével bizonyosan nem barátkozott meg, annak fejlesztése és megszilárdítása szívében erős és tartós gyökeret nem vert. Hogy pedig ezen figyelemre méltó közlemény sokak előtt ismeretlen, onnan gyanitom, hogy mint szaklapi közlemény csak kivételes helyekre jár, s ott sem részesül mindenütt abban a megillető méltatásban, melyet megérdemelne.

Hogy a t. olvasó ezen közleményből kifolyó aggodalmam megértse, szerény nézetem becses figyelmére méltassa, nem vélek felesleges munkát végezni, ha Halász Ferenc cikkének első és második bekezdését szórul-szóra ide igtatam, talán e lapok hasábjain sokaknak megadatik a mód arra, mire eddig komolyan nem is gondoltak. Ha a megyében egyetlen egy megszívelésre talált, nem hiába fáradtam.

Alljon tehát itt a bevezető közlemény.

A népoktatási intézmények legifjabb ága a gazdasági ismétlő iskola az 1897/98. tanévben lépett életbe, már is nagy népszerűségnek örvend, hova tovább jobban felkarolják; mert míg egyfelől Dr. Wlassics ministerünk ezen egyik korszerű alkotása hivatva van a gyakorlati népoktatás által a jövő élet foglalkozását értelmessé s tudatossá tenni, ez által népünk könnyebb megélhetését előmozdítani, nem csekélyebb hivatása más felől a nemzeti népnevelést megszilárdítani s az életre kihatóvá tenni. Ezen ugy közgazdasági, mint népnevelési szempontból egyaránt nagy fontosságú intézményt becses támogatásban részesíti Darányi földmívelési miniszter azzal, hogy egészen tárcája terhére gondoskodik a néptanítók gazdasági kiképzése, az iskolák felszerelése s a tankönyv felől.

Az 1897/8. tanévben összesen 428 gazdasági ismétlő iskola nyílt meg, s az ezekben működő tanítók számára 16,222 ft tiszteletdíj engedélyeztetett államsegélyként. A f. évben a földmívelési miniszter 500 néptanító kiképzése felől gondoskodik, s így bizton remélhető, hogy a gazdasági ismétlő iskolák száma a jövő iskolai évben megkétszereződik.

Ha ezen statisztikai adatokkal bizonyított közleményt az ember figyelmesen átolvassa, reménybeli végcélját maga elé varázsolja, szíve lángra lobban, s áldja azt az éles elmét, mely ezen korszerű alkotást létre hozva, s becses támogatásban részesíti.

Valamint azonban a jó leves ugy lesz izletes és tápláló, ha az a salak részektől szűrés, habozás által megtisztítottatik, azonképen a gazdasági ismétlő iskola is akkor fogja hathatósan népünk könnyebb megélhetését előmozdítani, a nemzeti népnevelést megszilárdítani, ha az öt gátló, szabad terjedését akadályozó még mindig óriásnak nevezhető szikla daraboktól megfosztatik, s vezetése értelmes, jó akaró, főleg tett erős emberekre bízatik.

Ilyen óriási sziklafalnak nevezhető első sorban az 1868. évi XXXVIII. t. c. 20-ik, s az 1894. évi XII. t. c. 43-ik §-ának végrehajtása, másod sorban a gazdasági tanítók alapos kiképzése. Míg a két első a legrövidebb idő alatt a legszigorubb erélylyel és pontossággal nyelbe nem ütök, s az utolsó az eddigi csekély kiképzésnél nagyobb gondot nem fordítanak, reményességünk szép hajnalát hej, de gyakran fogja felhő borítani, s százszor eszünkbe jut naplementéig ama régi közmondás: „Kevés jó többet ér, mint sok rossz, s hamar munka ritkán jó.”

Tapasztalatból állítom, hogy tőgyökeres magyar népünk minden ujtitásnak ellensége, a népnevelésért, a nagyobb városokat leszámítva, nemhogy nem rajong, de ha ráhagynák, minden iskolát belehetne zárni s magtárnak alakítani, pedig nagyon érzi ennek hiányát, lépten-nyomon megadja az árát. Annak látása, tudása, hogy a mívelt ember könnyebb munkával több pénzt keres, jobban él, tisztességesebben ruházkodik, néha-néha egy kis kényelmet is megenged magának; sőt takarékoskodva szép földi vagyonra teszen szert, fásult szívet hidegen hagyja, s gyermeke jövő boldogságát legkisebb gondjai közé sorozza. Az előjáróság rendeleteit fitymálva hallgatja, a törvényt fonák felfogásával, rossz értelmezésével kijátsza, a jót utálja, a rendet, nem tűri, a fegyelmet kikacagja, a bünt, mint édes gyermekét dédelgeti, a mívelt embernek minden szavát hazugságnak tartja, szóval: malaca, borja minden, fia, leánya nulla, amazoknak gyógykezelése végett orvost hivat, emezeket házilag kuruzsolja.

Ha fogyatékos táplálkozás, rongyoskodás, rossz levegő, fűtés, világítás hiánya vagy bővöködése dacára erős szervezete következtében eléri a 6 éves életkort, előbb egy-két évig liba és sertés legeltetésre kihasználja, s csak mikor jól elkoresosult, szívet a métegy, lelkét a gonoszság teljesen elfoglalta, száján hazugsággal vegyes szitok és rut röhgés jelennek meg és ismétlődnek, — 8—9 éves korban kényszerülve adja iskolába, iskolai idejének nagyobb részét azonban otthon tölti, s mikor 12 éves korában elhagyja a mindennapi iskolát, alig vehető emberszámba.

Tessék most a legtöbb helyen egy tancsremben, egy tanító vezetése mellett 70—80 ilyen rakoncátlan természetű, ferde kinövésű, hiányos előképzettségű tanulókkal a gazdasági ismétlő iskola első osztályát megkezdeni és sikeresen befejezni. Szerintem lehetetlen és képtelenség mindaddig, valamaddig a népoktatási törvény 20-ik §-nak végrehajtása által a szervezeti tancs-terv III-ik szakasz 10-ik pontja értelmében abba olyan 12 évet betöltött tanulóknak nem kerülnek, kik legalább folyékonyan tudnak írni és olvasni.

A gazdasági ismétlő iskolák fejlődését célzó, alapját zsenge korában megingató, veszélyeztető elemektől itt az ideje, hogy alaposan megrosztaljuk és kitisztítsuk, nehogy a kikelet, sokat ígérő gyenge növényzetet csirájában megfolytssa, vagy fejlődésében hátráltassa. Ha nem segítünk magunkon, isten sem segít meg.

Ilyen óriási sziklafalnak nevezhető másod-sorban az 1894. évi XII-ik t. c. 43-ik §-nak

kérlelhetlen végrehajtása, mert valamint növény-talaj nélkül, azonképen gazdasági ismétlő iskola faskola hiányában fel nem állhat. Ami a háznak az alap, az a gazdasági ismétlő iskolának a faskola. Faskola nélkül az egész szervezet homokra épült vár, az egész tanítás szemfényvesztés és komédia.

Az 1898. évi 51.563-ik számú magas miniszteri rendelet azt is tartalmazza és meghagyja, hogy az állami elemi iskolákkal kapcsolatos gazdasági ismétlő iskolák tanulói számára a községek által kiadott faskolákon kívül az állami iskoláknál létező házikert is felhasználható gyakorlati célra. E tekintetben tehát mind ott, hol a községeknek még nincs faskolája, de az állami elemi iskoláknál van, némileg meg van könnyítve a haladás. Nézetem szerint az volna a legcélszerűbb, ha minden állami és más jellegű iskola faskolával köttetné össze, és pedig azért; mert ez által nemcsak a kezelés, felügyelet, ellenőrzés lenne egyöntetűbb, de minden perenyi idő megtakarítottatik, egészsége senkinek nem veszélyeztetné, a produkció lényes haladást eredményezne.

(Vége köv.)

A felső-hegyaljai ref. tanítói kör több évi szünetelés után — f. évi augusztus 23-án O.-Lisztkán tartotta alakuló közgyűlését nt. Bálint Dezső s-pataki lelkész és a-zempléni ref. egyházmegyei tanügyi bizottság elnökének előlülése mellett. A gyűlés — a vakáció miatt — nem volt ugyan valami népes, mindazáltal eléggé fontos munkát végzett, megalakulván a kör tisztikara, letárgyaluk s csekély módosítással elfogadtuk az elnök készítette alapszabályokat, melyet legközelebbi gyűlésén az alsó-zempléni egyházmegye fog tárgyalni és jóváhagyni. Az alapszabálynak különös említésre érdemes ama pontja, mely egy kőri énekhar felállításáról rendelkezik, mely kórus templomi s temetési szertartások díszét emelni hivatva. A tisztikar így alakult meg: egyházi elnök: Bálint Dezső sárospataki lelkész, világi elnök: Buza János spataki tanár; alelnök: Demjén Kálmán tokaji, jegyző: Sulyok János e.-bényei, könyv- és pénztáros: Gagy Károly o.-lisztkai tanító, ki az énekkar szervezésére és vezetésére is megbízást nyert. Tiszteletbeli taggá választottuk Abaházy József o.-lisztkai lelkészt és Csécsi Nagy Pál nyug. tanítót. Pártoló tagként a körbe lépett — 5 firt egyszer s mindenkorra a dija — Kárpáthi Péter b.-zsadányi közs. tanító. Közgyűlés után a magyar vendéglobban közös ebéd fejezte be a jövendő iránt táplált remény-ségek között lefolyt gyűlés, melynek helyéül a jövő évre Tolesva van kitűzve.

CSARNOK.

A vén gesztenye.*)

Pusztá ágát messze nyujtva,
Templom falra, kerti útra
Arnyat vetve éldegél,
Pár lépéssel túl a rácsos
Elemedett jó barátom:
Nyájas ajkú gesztenyém.

Régi úr és régi szolgál;
Mult időkről hej de szólna,
Hogyha nyelve lenne már!
Hogyha volna lombja, éke
S napsugártól menedékre
Lelne benne a madár!

Ámde már a vén töveknek
Fejsze-élet méregetnek,
Sujtja törzsét nagy csapás.
Hozzá méltón, mért nem érte,
Hogy ne lenne férfi vétké,
Égből szállott villanás?!

Bámész hadból nagy csoportba,
Ögyelege, ácsorogva
Összejönnek gyermek, agg;
Szólni róla egy se' áttal,
Más érzés, más felfogással
Ezt is, azt is mondanak.

Őszbe hajló öreg ember
Sok bizony-nyal, Istenem-mel
Adja erre, arra is:
„Igy nézett ki minden ága,
Már kis iskolás korába...
Megjárta még maga is!”

Jóslatják: ölbe vágva,
Törzse, galylya, vastag ága
Összevéve mennyit ad?!

Szóbeszéddel lesz belőle,

*) A s.-a.-ujhelyi ev. ref. egyháznak új díszes parókiaja immár imponzánsan magasodik ki a Petőfi-ú. c. Kétszázados esztenye állott, többek között, az építkezés útjában. Azok egyikéről szól e rövidke vers, melyet még a f. évi február hó 22-én irtam. **A szerző,**

Bár derékban girbe-görbe,
Szekrény, asztal, munka-pad.

Mindmegannyi lesve várja,
Hova huz a koronája?
Találgtják merre dül?!
Egynek balra, másnak jobbra
Mindeniknek van rá gondja,
Egyre nincs csak egyedül.

Hogy az a két kis madárka,
Melynek lombja volt a sátra,
Hol is fog majd dallani?!
Vagy tán ők is meg se térnek,
A kidölt vén gesztenyének
Egy bucsúdalt mondani?!

Janka Károly.

A hódoló diszfelvonulás.

Olvasóink közül azokat, akik a fővárosba rándulnak, figyelmű ztetjük arra, hogy Budapestnek jelenleg a legszebb, legsodálatosabb látványossága az a körkép, mely az ezredévi hódoló diszfelvonulást ábrázolja.

A művészek egész kis serege — élén Eisenhut Ferenczel — közel két évig dolgozott e képen, mely úgy történelmi, mint művészi szempontból remek alkotás. A művészek kitünősége maga elég garancia ugyan arra, hogy a festmény, mely az ezredévi ünnepségek legnagyobb-zerű mozzanatát örökíti meg — bamulatos legyen; de hogy annak becsét „kézzelfoghatóan” is kifejezzük, megemlíjük, hogy jóval többre került százezer forintnál.

A festmény a városligetben (az Andrássy-ut torkolatánál) látható egész nap, az esteli órákban villamosvilágításnál.

A körképen arcképhasággal látható Magyarországnak majdnem minden nevezetesebb embere, továbbá azok a banderisták is, szinte valamenyenien, akik a hódoló diszfelvonulásban résztvettek, — tehát a mi édes véreink is, a zempléni délceg bandisták, arcképhasággal, saját diszöltönyeikben, saját lobogóik alatt. A nézőközönség közé a művészek igen sok országszerte ismert, kedvelt kitünőség és nevezetesség (hölgyek és urak) arcképeit füstölték le; lehetetlen, tehát hogy közülünk bárki, aki a fővárosba fölutazik, ezt a festményt meg ne tekintse.

A nagy-zerű körkép magyarázására, tájékozásul érdekesnek tartjuk elmondani a következőket. A földadat: megörökíteni, lefesteni a hódoló diszfelvonulást egy képen sokkal nehezebb volt a kivitel pillanatában, semmint felületesen szemlélve a dolgokat, hihető volna. Mert a festmény egyik pontjánál elkezdte a menet ábrázolását, s s végig festeni az egészet úgy, hogy a menet vége és az eleje szükség-épp összetalálkozzék, — eszmétlen, üres szolgai kép, egyszerű unalmas lefestés leendett. S egyáltalában úgy kezdeni a lefestés munkáját, mint más, például ipari munkát szokás: „az elején” — itt mar jó cleve ki-zártnak kellett lennie, mert ha az elejét látjuk a menetnek a festményen, előtte még a történelmi hűségnek is megfelelően, de természetesen is, — okvetlenül egy jó darab utcanak üresnek kellett volna maradnia, ami pedig egy hasonló festményen, melynek nyüzsgnie, hemzsgenie kell az élet, az akció mozgásától, elevenségétől, valóságos képtelenség.

Eisenhut tehát az egyetlen lehetséges módját választotta a megfestésnek, és megoldotta a kérdést úgy, hogy képe hiven visszatükrözi az eszmét, aminek kitejezésére a diszfelvonulás törekedett, de azért rafesztette a képet az egész banderiumot, annak minden jelentős alakját portré-hűséggel is ábrázolván.

A bandérium föl és elvonulásának legfőbb célja, legkiemelkedőbb mozzanata kétség kívül a hódolat volt a király előtt, s a bandérium-vezető vonalának, hogy úgy mondjuk, a legértelmesebb részét, a színt képezték az országok lobogóinak vívi. S ezek között is a legelső, legkiemelkedőbb mozzanatot annak kellett képezni, amint Magyarország zász ajával annak hordozója, Vay Béla báró hódolattal elvonul a király előtt — Vay mögött — és előtt a többi zászlós urakkal.

Ez képezi tehát a festmény magvát, — jegezedés pontját, s e pont körül kellett sorakozniok a többi mozzanatoknak amennyire lehetséges volt, a történelmi hűség szem előtt tartásával.

A kép legfőbb mozzanata tehát a királyi várpalota udvarán a király előtt történt, amint ott a zászlós urak menete s előtte, mögötte a többi bandériumok elvonulnak, minthogy azonban a zászlós urak az egész menetnek jóformán a derekán vonultak a menet elejének a vezető Perczel Dezsőnek és a mögötte levő vármegyék banderiumának más helyet kellett kijelölni a festményen, — olyant, amely már nincs a várban, minthogy az eleje már akkor onnan bevonult.

Eisenhut tehát úgy alkotta meg a festményt, hogy a banderium azon részét, mely a menet elejét képezte és a várba az említett mozzanatot kiemelése nélkülözhetlenségénél fogva elhelyezhető már nem volt, a Vérmézőre helyezte

vissza, abba az időbe, amikor ott a diszfelvonulás már feloszlófélben van, de ott szépen megfesthető. s természetesen-erőleg összefüggésben hozható magával az egész millénniomi diszfelvonulásnál.

Egy másik „költői szabadság”, amivel az alkotó művész élni kénytelen, sőt köteles volt, az, hogy mindazon állami, katonai és egyházi főméltóságokat, akik részben diszhintókban, részben az új országház kupolastermében, részben a Mátyás templomban és előtte vettek részt az egész ünnepies aktusban, melynek a diszfelvonulás képezte legkiemelkedőbb mozzanatát, mint nézőket szerepelteti a királyi várpalota udvarán. Mert bizonyonyal nagyon hiányos leendett e festmény, ha ép ezek az urak hiányoznak róla fölösmerhető módon, másrészt azután ez lehetett egyetlen módja annak, hogy a magyarság e valódi, leghivatottabb képviselői is ott szerepelhessenek e képen, mely az egész nemzet ünnepét és hódolatát fejezte ki a legkésebb módon. Ugyanebből az eszméből kiindulva, a nézőközönségbe, különösen a várpalota utvarán, tribünjén és környékén, sok olyan előkelő hölgyet és urat festettek le a művészek, akik mint nézők teljes joggal tekinthetők a magyar közönség képviselőiül, mint-hogy, többnyire jelentős szerepet játszanak a közéletben.

A-n.

Közgazdaság.

Nem várt meglepetés. A Zemplén-vármegyei cukorrépa-termelő közönségét kellemes és hasznos meglepetés érte a napokban. „A Magyar Cukoripar-Részvénytársaság” szerencsi gyáranak üzletvezetősége ugyanis kat. holdanként, melynek répa-termése az 1897. évben tényleg be-szállított, 2 (két) forintot küldött jutalék gyanánt minden egyes répa-termelőnek, — beváltandó azon ígértét, melyet a zemplén-vármegyei gazd. egyesület t. elnökségének S.-A.-Ujhelyben 1897. év január hó 20-án tett: hogy ha t. i. az 1897-98. üzletévre a törzsrészvények után legalább 6% osztalék kerülne kifizetésre, ez esetben a termelőknek holdanként két ft jutalékot utánfizet. A gabona-félék átadásánál többnyire levonás divatozik; mi a cukorrépánál most a nyert hasznon is osztozkodunk részben. Mindez vármegyénk gondos és figyelmes gazdasági egyesületének és a cukor-gyár humanosan gondolkodó igazgatóságának érdeme. Fogadják leghálásabb köszönetünket és soká éljenek! — Ond, 1898. szept. 1. — Egy termelő.

Dijazzással egybekötött tenyészmarhakiállítás, ló- és csikódijazás. A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület, Szerencsen, a f. év szeptember 8-án, díjazással egybekötött tenyészmarhakiállítást, ló- és csikódijazást rendezett; egyuttal a gazdasági cselédek jutalmazására kitűzött jutalomdíjakat is kiosztotta. A díjazás, tekintettel arra a körülményre, hogy Szerencsen ez idő szerint első ízben történt, erkölcsi siker tekintetében, különösen a felvezetett ménekre nézve, teljesen kielégítő volt; hogy azonban nem oly számmal lettek állatok bemutatva, mint amint számot e járás kiscgazdái elővezetni bírtak volna, oka talán abban keresendő, hogy a díjazás céljával tisztában nem voltak és talán abban is, hogy a díjazás napja összeesett a szerencsi bucsúval. Ha gyakrabban fog az ily nemű kiállítás ismétlődni, hiszszük, hogy a kiscgazdák is, okulva a mostani díjazás anyagi előnyében, sietni fognak szebbnél-szebb állataikkal az erkölcsi sikert emelni s ekként állattenyésztésünk emeléséhez hozzájárulni. — Egyébként a díjazás eredménye a következő volt: Kun Frigyes, gazdasági egyesületi alelnök felhívására megalakulván az egyes bírálbizottságok, ezek ítélete alapján diszoklevelet kaptak: Szirmay György gróf szerencsi uradalma kollektív tenyészmarhakiállításáért; Andrássy Gyula gróf m.-zombori uradalmá ugyanazért; özv. Zalay Istvánné, Tallián Janka br.-né l.-bényei uradalma ugyanazért; Jászay Zoltán megyasszai jegyző; továbbá csikókért Zalay Andor nagy birtokos és Osváth Mátyás mádi r. k. plébános. — **Dijakat nyertek szarvasmarháért:** 1. Csiger Imre Sajó-Hídvégről 30, 2. ugyanaz 10, 3. Hajdu József Mád-Zombor 25, 4. Kutas István Szerencs 15, 5. Mihály János Sajó-Hídvég 10 korona. — **Ló- és csikókért:** 1. Gáll Lajos Ond, szopós csikókért 80, 2. Fodor István Tisza-Lucz 60, 3. Lánegy József Takta-Szada 50, 4. Sztits József lelk. Takta-Szada 50, 5. Petrik György Legyes-Bénye 40, 6. Altmann Sámuel Ond 40, 7. Balog Zsigmond Tisza-Lucz 30, 8. Halász Imre Kis-Dobsza 60, 9. Székely János Takta-Szada 40, 10. Juhász István Kis-Dobsza 30, 11. Bányász István Monok 20 koronát. A jutalomdíjak kiosztása előtt Kun Frigyes egyes. alelnök meg, buzdító szavakat intézett a kiállítókhöz, kérve őket ezen az állattenyésztés emelésére irányuló törekvésnek a jövőben is való felkarolására. A mezőgazdasági cselédek közül a következők jutalmazottak: Demeter András a zombori urad. kondás 40 évi szolgálatáért 30 koro-

nával; Orosz János l.-bényei uradalmi vincel-lér 32 évi szolgálatáért 20 koronával; Biki József szerencsi uradalmi gazda 32 évi szolgálatáért 20 koronával; Csesznik István m.-zombori uradalmi kerülő 30 évi szolgálatáért 10 koronával; Huszár János berzéki mindenes-cseléd 29 évi szolgálatáért 10 koronával és Németh Mihály l.-bényei uradalmi kertészgazda 30 évi szolgálatáért 10 koronával. A zemplén-vármegyei gazdasági egyesületet ezen közhasznú működéséért teljes elismerés illetheti meg.

A kukoricamolyleirtása. *)

Jablonowski József-től.

Hosszabb tartalmu megfigyeléseim alapján láttam, hogy a kukoricamolylenak alig van állati ellensége.

Hogy a kukoricamolylenak, olyan kevés állati ellensége van, azon nem kell csodálkoznunk: hiszen az életmódja, mely szerint mindig védett helyen, a szárban van, ezt eléggé magyarázza. S így a gazda nem igen remélheti, hogy a kukoricamolyle kártételének itt is valamely jótévő rovarecsapat elszaporodása vet véget, mint megannyi más esetben; itt nagyon is szükséges, hogy maga az ember szálljon vele szembe.

Az ellene követendő védekező eljárás a következőkből áll.

A védekezésnél az állat életmódjából a következő mozzanatokat kell szem előtt tartani: hogy a) a hernyó a szárt a hegyénél kezdi ki, b) hogy legtömegesebben a szárban tanyáz, c) hogy kisebb mértékben a csutkában és a levágott gyökérrészben is áttelelhet és végül d) hogy előfordulhat e hernyó több kultivált és vadon termő növényben is. S e szerint a védekezésnél is ezekhez kell ragaszkodni.

a) Ott, hol a kukoricamolyle már a kukoricaszár hegyein mutatkozik, legsürgősebb teendő, hogy a fertőzött eimert és esetleg a szárnak azt a részét, amelybe a hernyó már bele-furakodott, azonnal levágjuk, a levágott részeket összegyűjtjük és nyílt tetejű hordóba, vízbe dobjuk, azonban mindig ügyelvén arra, hogy a hernyók akár a cimernek levágása közben, akár egyébként, vagy már magából a hordóból el ne szökjenek. E szerint legjobb volna, ha a munkások a levágott részeket előbb nagy kézi edényekbe gyűjtjenék össze s azokat azután a kordóba töltenék, a melyet szintén miudig fedve kell tartani. Ha a hordóban már sok a hernyó, akkor azt leforrázni, vagy esetleg trágyalébe fojtani és azután trágyával letakarni kellene, hogy abból egy sem meneküljön. Ezen eljárás sikere attól függ, hogy mennyire gondosan hajtották végre. Minden esetre fontos, hogy a munkások mindig vizsgálják meg a szárt, hogy a hernyó meddig vándorolt már le; erre jó utmutató a rágás helyén kis csomókban csüngő rágott por. Szükség esetén tanácsos, hogy ez az eljárás másodsor is megismétel-tessék, mert, a cimernek (zászlónak, himvirágnak a kukorica zabjának) vagy a szár legfelsőbb részének ilyenkor való levágásával a kukoricaszárban nem teszünk kárt. Ennek az eljárásnak az ideje akkor következik be, ha a hernyó már csakugyan mutatkozik s ez rendszerint július második felében, vagy augusztus elején következik be, de a korai fajtáknál még hamarabb is.

b) Tudva azt, hogy a hernyó ősz végén nagy tömegben a kukoricaszárban tanyázik és ugyanott át is telel, szükséges, hogy a kukoricaszárt gyökerestül a helyszínén vagy azonnal elégettessük, vagy ha erre, mint teli takar-mányra szükség van, hogy azt a következő évi március végéig föletessük, figyelemmel lévén arra, hogy annak hulladéka vagy az a lom, melybe a kukoricaszárból kipergő hernyó meghuzódhatott, szintén trágyalébe kerüljön, hogy a hernyók abban is tönkre menjenek.

A kukoricaszárnak féltetétele és annak nyáron át való eltartása mindig veszedelmet rejt-het s azért nagyon is kárhoztatandó az eljárás, melylyel sok gazdaságban találkozunk, hogy t. i. egyes gazdasági segédépületeket (pl. a cseléd-ség sertésólit) kukoricakórával fedik.

c) A kukorica földön nem szabad hagyni a levágott kukoricaszárak alsó részét, azok gyökereit sem, mert a hernyók kis része bent szokott maradni telelésre ezekben is. — És az még nem elég, ha valaki ezeket a maradékokat egyszerűen beszántaná; a molylenak, illetve hernyójának e beszántás nem igen árt, talán még használ is, mert így a földben legalább melegebb, védetebb helyen telel. Szükséges tehát, hogy úgy az alsó szárrészek, mint egyáltalán minden szárhulladék a föld felszántása előtt el-

*) Kivonat a m. kir. Rovartani Állomás kiadásában. A kukoricamolyle (Botys nubilalis stb.) életmódja és irtása c. ösmertetéséből, mely a mai számunk „Hivatalos Rész”-ében 20183. sz. a közölt alispáni intézkedés mellékletétől érkezett szerkesztőségünkhöz, — és a mely ösmertetés egész terjedelemben elolvasható akár a t. vármegye közg. irattárában, akár pedig a járások szolgabírói hivatalában. Szerk.

takarítassék, egy helyre összegyűjtessék és elégettessék. Ez mindenestre munkával jár, de még sem kerül annyiba, mint a milyen kár e mulasztásból esetleg keletkezik.

d) Nagy figyelem fordítandó a kukorica morzsolása után a csutkára is. Ezek belsejében szintén igen sok moly húzódik meg. Igaz, hogy legtöbb helyen ezt a csutkát még tél folyamán feltűzelik, de sok helyen látni azt még nyáron is, amint szanaszét hever az udvarokon és a gazdasági épületek között, kivált a sertésólak előtt, ha ott a sertéseket csöves kukoricával etették. A kukoricaszemet a sertés lerágta, de a csutkáját ott hagyta s ott hagyja azt a maga sorsára a eselődésig is. Hát ez nem jó szokás: mert ezekből a heverő csutkákból még mindig kikelhet annyi kukoricamoly, amennyi éppen elég, hogy az új termést jelentékenyen megdézsmálja.

e) Figyelmet kell fordítani a kölestarlóra és a kenderföldre is. A kendernél ugyan kevesebb a veszély, mert azt rendszeren gyökerestől kitépik és sok sérült szál hernyóstól együtt a munkás kezébe kerül. Amde ne feledjük, hogy a megtámadott száraz rendszerint letredeznek és földön hevernek s így bizonyos, hogy a szárnak alsóbb része, melyben a hernyó él, legtöbb esetben földön marad. Ugyancsak a földön marad a hernyó a kölestarlóban is. Ilyen esetben a tanácsos, hogy az ilyen fertőzött tarlót vagy kenderföldet előbb sekélyen feltörjük s azután a köles- és kenderföldet előbb vasboronával, a borona után maradtakat pedig kézzel összeszedessük s mind tüzre hányassuk. A fertőzött tarlónak kézzel való kiirtása, miután nagyobb területen nagyobb költséggel jár, itt nem ajánlható.

f) Hasonlóképpen irtani kell a vadkomlót, kender s mindazokat a növényeket, amelyeknek körjében ez a hernyó előfordulhat. Ezt a munkát télen át bármikor, de március végéig okvetlenül be kell végezni. Az ilyen kórokat legjobb levágni és egy halomba összehordva feltűzteni.

Vármegyei Hivatalos Rész.

20183. sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.
A 10 fősolgabirónak.

A múlt év folyamán a tengerit termelő vidéken jelentkezett kukorica-moly nevű rovar sok kárt okozott, a miért is szükségesnek mutatkozott, hogy ezen kártékony rovar által okozott bajok elhárítására alkalmazható eljárási módokról a gazdaközönség kellően tájékoztatásék.

E célból a m. kir. rovar-tani állomás által készített általános utmutatás két példányát ide csatolva, oly felhívással adom ki tekintetes fősolgabiró urnak, hogy az utmutatás tartalmát, a gazda közönséggel a lehető legkiterjedtebb módon ismertesse meg; és szükség esetén az 1894. évi XII. t. c. 54. §-a értelmében az intézkedéseket saját hatáskörében pontosan megtenni el ne mulassza.*)

S.-A.-Ujhely, 1898. augusztus 29.

Matolai Etele, alispán.

19837. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
Fölhívás versenytárgyalásra.

A T. vármegye székházában, úgyszintén kin bérelt lakórészekben elhelyezett hivatalos helyiségeink fűtéséhez az 1898/99-iki télre megkivántató tüzifa szállítása a t. vármegye gazdasági választmányának ez évi június hó 22-én tartott ülésében hozott határozata szerint versenytárgyalás útján lévén biztosítandó, közhírré tesztem, hogy a versenytárgyalás a folyó évi szeptember hó 12-én (tizenkettedikén) d. u. 4 órakor a t. vármegye főszámvéjének hivatalos szobájában s vezetése alatt fog megtartani mely tárgyalásra az ajánlattevőket ezennel meghívom.

Az „ajánlatok tüzifa-szállításra” 50 krros bélyeggel és az ajánlati összeg 10 (tíz) %-jával, mint biztosítékkal ellátva, legkésőbb szeptember hó 11-ének d. e. 11 óráig a közigazgatási ígatóba nyújtandók be. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A szükséglenő tüzifa mennyisége 440 (négy száz negyven) köbméter; és pedig 220 köbméter első minőségű hasított, hasábos bükk-, 220 köbm. első minőségű hasított, hasábos tölgyfa. A hasábfának mindkét végén fűrészeltnek, egyenesnek, tavalyi vágásának és így teljesen száraznak kell lennie. Félreértések kikerülése szempontjából szükséges, hogy az ajánlattevők magán címkéikkel és pecsétjükkel ellátott mintahasábokat mutassanak be a tárgyalás alkalmára úgy a szállítandó bükk-, mint a szállítandó tölgyfából.

Szóban levő tüzifa-készlet három egyenlő részletben szállítandó a t. vármegye székháza

*) Az Utmutatás egyik fejezetét mai számunk Közgazdaság c. rovatában közöljük. Szerk.

udvarára, és pedig az első részlet a folyó évi szeptember hó 30-áig, a második részlet november hó első hetében, a harmadik részlet pedig az 1899. évi jan. hó első hetében.

A beadott ajánlatok el- vagy el nem fogadása fölött a t. vármegye gazdasági választmánya fog határozni.

Részletesebb föltételek a t. vármegye számvévségénél a hivatalos órák alatt (d. e. 8 órától d. u. 1 óráig) megtudhatók.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi aug. hó 24.

3-3 Matolai Etele, alispán.

21039. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősolgabirónak.

Sürgős közhírrététel végett tudatom tek fősolgabiró ural, hogy a vármegye legtöbb adótfizető bizottsági tagjainak a jövő 1899. évre szóló névjegyzékét az igazoló választmány f. évi szeptember hó 1-én és a következő napokon tartott üléseiben egybeállítván: az az 1887. évi XXI. t. c. 23 §-a értelmében folyó hó 8-ától 23-áig bezárólag a vármegye irattárába közzszemlére kitétetett.

Az idézett törvényeikk második bekezdése értelmében a névjegyzék ellen a kifüggesztés fentebb megállapított határidejéig felelbezésnek van helye.

S.-A.-Ujhely, 1898. szeptember 7.

Matolai Etele, alispán.

3686./98. I. sz. A homonnai járás fősolgabirójától.
Pályázati hirdetmény.

A 400 ft anyakönyvvezetői tiszteletdíjjal és 200 ft segédjegyzői, összesen 600 ft. illetményen javadalmazott haburai anyakönyvvezető segédjegyzői állás folyó évi október hó 1-től betöltendő lévén, ezen állásra pályázatot hirdetek azzal, hogy az 1885. évi XXII. t. c. 73 és 74 §§-ai alapján kellően felszerelt folyamodványok folyó évi szeptember hó 15-éig közvetlenül t. Zemplén-vármegye alispánjához az 1730/98 a alispáni számra hivatkozással adandók be.

A kellően fel nem szerelt, vagy elkészen beadott folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A vármegyénkben divó szláv nyelv bírása mulhatatlanul szükséges.

Homonnán, 1898. augusztus 24.

3-3 Haraszthy Miklós, fősolgabiró.

2166/I-98. sz. A sztrópkai járás fősolgabirójától.
Pályázati hirdetmény.

A Dr. Ligeti Albert leköszönése folytán üresedésbe jött, évi 700 ft fizetés, 200 ft uti átalány, 30 kr. beteglátogatási, 20 kr. rendelési díj és ezenkívül távolsági pótlékkal javadalmazott sztakesini körorvosi állás betöltésére nézve ezennel pályázatot hirdetek.

A választás határidejéül folyó évi szeptember hó 20-ik napjának délelőtti 10 óráját Sztakesin községbe kitézöm s felhívom a pályázni szándékozót, hogy az 1876. évi XIV. t. c. értelmében felszerelt kérvényeket folyó évi szeptember hó 16-ik napjáig hivatalomhoz adják be, mivel később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Zemplén-Szinnán, 1898. aug. 26-án.

2-2 Kossuth Elek jfősolgabiró.

3922/98. sz. A varannói járás fősolgabirójától.
Körözés.

A tavarnai körjegyző 1603/98. kj. számú jelentése szerint Perlmann Mór tulajdonát képező 1 drb. 5 éves pej színű, jegytelen kanca Szedliszkéről történt elszállítása alkalmával Nádaska Abauj-vármegyei község határában folyó évi augusztus 27-én elveszett.

Feltalálása esetén Lefkovic Manó szedliszkei lakos, károsult sógora van felhatalmazva a ló átvételére.

Varannó, 1898. szeptember 4.

Diószeghy János, solgabiró.

1826./I. 98. sz. A sztrópkai járás fősolgabirójától.
Körözvény.

A Sztrópkón f. évi augusztus hó 23-án megtartott orszszágos vásár alkalmából 1 db. daru szőrű 8-9 év körüli fenálló szarvu tehén eltévedt állapotban Zemplén-Turány községbe befogatott és Wohl Jakob turányi lakos községi hitese által gondozásba vétetett. Jogos tulajdonosa 14 nap alatt Turány község hiteseinél annál is inkább jelentkezék, mert ellenesetben a tehén mint gazdátlan jószág, a törvény értelmében el fog adatni.

Kelt Sztrópkón, 1898. évi aug. 27-én.

Lantos János, solgabiró.

2396/ki. A gálszécsi járás solgabirójától.

Körözvény.

Miglész községben f. évi augusztus 29-én egy 3 éves fehér szőrű magyarfajú gazdátlan ökörtinó bolyongás közben befogatván a községi bíró által gondozás alá vétetett.

Igazolt tulajdonosa az átvételre f. évi október 1-ig jelentkezhett.

Ezen határidő letelte után a gazdátlan állat árverésen fog eladatni.

Gálszécs, 1898. szept. 4.

Somossy, solgabiró.

2423/ki. A gálszécsi járás solgabirójától.
Körözvény.

Nagy-Ruszka községben f. évi szept. hó 2-án egy 7 éves sötét pej gazdátlan kanca lo fogatott be és gondozás alá vétetett.

Tulajdonosa eló átvétele végett f. évi okt. hó 6-ig jelentkezhett; ezen idő után a gazdátlan állat el fog árvereztetni.

Gálszécs, 1898. szept. 7.

Somossy, solgabiró.

1427./IV 98. sz. A s.-a.-ujhelyi j. fősolgabirójától.
Körözvény-levél.

Moskovits József esörgői lakostól f. hó 5. és 6-ik közötti éjjel Garanyban egy szürkeszörű 8 éves kanca lova felszerszámozva megszőkött.

Felkérem a tárthatóságot fent irt lovat járasa területén körözteni s eredmény esetén hivatalomat értesíteni.

S.-A.-Ujhely, 1898. szeptember 9.

Horváth István, solgabiró.

1894 ki. 189 sz. A sztrópkai járás fősolgabirójától.
Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy f. évi szeptember hó 6-án Bukócz község határában két drb faköszörű, 4 éves, egyik, felszemére vak ökor bitangásban találtatott.

Igazolt tulajdonosa annál is inkább jelentkezék, mivel ellenesetben az 1883. évi XLIV. t. c. 61. §-a értelmében elfog árvereztetni.

Sztrópkón, 1898. szeptember 7.

Bárczy, fősolgabiró.

Nyilt-tér.)*

Nyilatkozat.

Alólirott, mint a görbersdorfi **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiségen, örömmel hozom nyilvánoságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit“ gyógyforrás

(Bereg megye)

1879. óta állandóan a legjobb eredménnyel alkalmazom a **légutak hurutos bántalmainál**. A legtisztább lelkiismerettel ajánlom ezen **kiváló gyógyviz** alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

A görbersdorfi gyógyintézet
tüdőbetegek számára

Dr. Römpler Tódor.

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelős séget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	szeptember 11. Mária n.
Hétfőn,	szeptember 12. Guido hv.
Kedden,	szeptember 13. Amát pk.
Szerdán,	szeptember 14. Ker. felm.
Csütörtökön	szeptember 15. Eutrópia
Pénteken,	szeptember 16. Eufémia sz. †
Szombaton	szeptember 17. Lambert pk.

A szerkesztő póstája.

M. D. urnak — B.-Olaszi. Tudunkkal minálunk kézirat nincs.
H. v. D. missions-vicar — Braila. (Biserica catolica). L-lapját átküldöttük a kiadóhivatalhoz.
K. L. urnak — Bély. Az effélékkel a kiadóhivatalhoz kell fordulni.
F. J. urnak. Egészen nyugodt lehet.
Tolcsvai tudósítónknak. Elősmerve lapunk irányában mindez ideig teljesített buzgó fáradozását a tudósítói szolgálattól — saját kívánságára — ezennel fölmentjük.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Tk. 3078/98.

Arverés

A s.-a. közhírré tesz Grünwald Felelőskegyeltes ujhelyi kir. leten lévő La számú jkvbek 180, 838, 80 irási számú h

a lad végrehajtást tulajdonostárs mében egész zési helyre a lad rencz végreh Áronné szül. Athy István tulajdonostárs értelmében sz. számföld a lad vhajtást szer az 1881. bcsátardó forintban; a lad végrehajtást álló és az árverés alá arverést 40 rendelte és szeptember Ladm-czon veresen a m

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Arve árának 10% 80 krt és 4 42. §-ában november rendelet 8 a kiküldött 3-a értelme zeséről kiál Kelt könyvi hat

Tk. 3078, 98. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Grünwald Ferencz végrehajtást szenvedő elleni 102 frt 50 kr. tökéletes és járuléki iránti végrehajtási ügyében s. a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s. a.-ujhelyi kir. járás-bíró) területen lévő Ladmócz község határában fekvő a ladmóczy 112. számú tjkvben foglalt és Grünwald Ferencz nevére írott I. 180, 838, 805, 1892 hr. számú bel- és külbirtok és 4. összerírási számú házra 280 forintban;

a ladmóczy 237. sz. tjkvben foglalt Grünwald Ferencz végrehajtást szenvedő és Szombathy Julianna és Héthy Daniel tulajdonostárs nevére álló és az 1881. LX. t.-cz. 150. §. értelmében egészben árverés alá bocsátandó I. 10. hr. sz. építkezési helyre 20 forintban;

a ladmóczy 238. számú tjkvben foglalt Grünwald Ferencz végrehajtást szenvedő, Héthy Daniel, öz. Szombathy Aronné szül. Bösözörményi Julianna, Szombathy Antal, Szombathy István és Tarcsy Karolyne szül. Szombathy Julianna tulajdonostársak nevére álló és az 1881. LX. t.-cz. 150. §. értelmében egészben árverés alá bocsátandó I. 231, 1980. hr. sz. szántóföldre 13 forintban;

a ladmóczy 39. sz. tjkvben foglalt Grünwald Ferencz végrehajtást szenvedő és Héthy Daniel tulajdonostárs nevére álló és az 1881. LX. t.-cz. 150. §. értelmében egészben árverés alá bocsátandó I. 492, 636, 997, 1033. hr. sz. szántóföldre 128 forintban;

a ladmóczy 383. sz. tjkvben foglalt Grünwald Ferencz végrehajtást szenvedő és Héthy Daniel tulajdonostárs nevére álló és az 1881. LX. t.-cz. 150. §. értelmében egészben árverés alá bocsátandó I. (1536-1537) hr. számú szőlőre az árverést 40 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi szeptember hó 22. (huszonketedik) napján délelőtti 10 órakor Ladmóczon a közsegi bír. háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 28 frtot, 2 frtot, 1 frt 30 krt, 12 frt 80 krt és 4 frtot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ártólammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. számmal kelt igazságügyi min. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi június hó 4-ik napján.

Wieland,
kir. törvényszéki bíró.

Tk. 3079, 98. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Wohl Lajos végrehajtást szenvedő elleni 106 frt 42 kr. hátrákos tökéletes és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járás-bíró) területen lévő Sárospatak város és határában fekvő a sárospataki 2390. sz. tjkvben foglalt + (7.700-7.719) hr. számú retből Wohl Lajos végrehajtást szenvedő illetet s idközben öz. Wohl Lajosné szül. Fried Rozália nevére atri jutalek 51 forintban;

ugyanazon számú tjkvben foglalt Wohl Lajos vjhajtást szenvedő jogán öz. Wohl Lajosné szül. Fried Rozália, valamint Vegh Bertalan tulajdonostársak nevére álló és az 1881. LX. t.-cz. 150. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó + 7745 hr. sz. rét 194 forintban;

a sárospataki 40. sz. tjkvben foglalt Wohl Lajos vjhajtást szenvedő jogán öz. Wohl Lajosné szül. Fried Rozália, valamint Vegh Bertalan tulajdonostársak nevére álló és az 1881. LX. t.-cz. 150. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó I. (8780-8790) hr. számú belhely és 39. összerírási számú házra az árverést 100 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi szeptember hó 23-ik (huszonharmadik) napján délelőtti 10 órakor Sárospatakon a város háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 5 frt 10 krt 19 frt 40 krt és 10 frtot készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ártólammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. aatt kelt igazságügyi min. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. járás-bíró mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi június hó 4-én.

Wieland,
kir. törvényszéki bíró.

126, 1898. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kassai kereskedelmi és váltó kir. törvényszék 1898. évi 1863. V. számú végzése követeztében Dr. Klein Ede szépsi ügyvéd által képviselt Smoczer Gaspar Felso-Mecsenesi lakos felperes javára Papai Pál kereskedő, homonnai lakos alperes ellen 675 forint s jár. erejéig 1898. évi április hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1006 frtra becsült rudvasak, érczvegyesek, 2 db. csikó-lovak és hazberből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a homonnai kir. bíróság V. 168/1. 1898. számú végzése folytán 213 forint 20 kr. utárlék tökéletes, 675 frt után 1896. évi február hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 13 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Homonnán végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszköziesere 1898-ik évi szeptember hó 14. napjának d. u. 4. órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt Homonnán, 1898. évi augusztus hó 24-én.

Tomory,
kir. bír. végrehajtó.

Eladás.

S.-A.-Ujhely város legdiszesebb pontján a „Széchenyi-Téren“ fekvő Truttler-féle belseg, mely kihat az Andrassy-utczára, egészben, esetleg két részben összes felülfogott építményeivel, — továbbá: a vasuti állomás közelében a „Gubás utczán“ fekvő úgynevezett „Truttler-féle magazin épületek“, hol lak, több rendbeli nagy magtár, istálló, kocsiszin helyiség és mintegy 300 hordó borra való kitűnő pincze s tágas udvar van. — szabad kézből s kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb értesítéssel szolgál

Lácza Elek,
ügyvéd.

Tk. 5, 98. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecci kir. járás-bíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Csáky József végrehajtást szenvedett elleni 340 forint 54 kr. tökéletes és járuléki iránti ügyében a kir.-helmecci kir. járás-bíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő Kis-Czigánd község határában fekvő a kis-czigándi 351. sz. tjkvben 239, 782-784, 930, 1228-1229, 1302. hr. sz. a. foglalt és Csáky József nevére álló ingatlanokra 421 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb jelzett ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 27. napján d. e. 10 órakor Kis-Czigánd község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy másfél annyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezehez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiállított szabályszerű elismervenyt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmeccen, a kir. járás-bíró mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi április hó 9. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

797, 98. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járás-bíró az 1898. évi P. II. 112/1. számú végzése követeztében hivatalból képviselt Ember Ernő javára Gyarmathy Soma B.-Ujlaki lakos ellen 65 frt s jár. erejéig 1898. július 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 375 forintra becsült házi butótok, lovak és szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járás-bíró V. II. 336/2. 1898. sz. végzése folytán 65 frt tökéletes, ennek 1897. évi november hó 12. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 20 forint 17 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig B. Ujlakon alperes lakásán leendő eszköziesére 1898. évi szeptember hó 16-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi aug. hó 28. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Birtok bérbeadás.

Ag-Csernyőn egy 264 osztályozott holdból álló birtok kedvező feltételek mellett bérbeadó.

Szöbeli avagy levélbeli megkeresésekre bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **özv. Kremerné Ag-Csernyő.** U. p. Bély.

703, 98. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102i §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járás-bíró az 1897. évi 10158/p. számú végzése követeztében Ambrózy Nandor ügyvéd által képviselt a S.-A.-Ujhelyben polgári takarékpénztár javára Gyarmathy Samu ellen 100 forin s jár. erejéig 1897. évi okt. hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 645 frtra becsült tehének, lovak, szeserek, csikókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság V. II. 455/3. 1898. sz. végzése folytán 100 frt tökéletes és ennek 1897. évi május hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 34 forint 19 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig B. Ujlakon alperes lakásán leendő eszköziesére 1898. évi szept. hó 26. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi szept. hó 6. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó

S.-A.-Ujhelyi tokaji hegyaljai cognacgyári részvények jutányos áron eladók. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tokaj nagyközség előljároságától.

2434/I. 98.

Arverési hirdetmény.

Tokaj nagyközség képviselő testületének folyó évi 137. számú határozata értelmében a tokaji országos vásár- és kövezet vámszedési jog bérbeadásának újabb határidejéül folyó évi szeptember hó 20. (azaz huszadik) napjának délelőtti 10 órája tűzött ki Tokaj városához, mely helyre és időre bérelni szándékozók ezenel meghivatnak.

Kikiáltási ár mindkét jognál az eddigi évi bérösszeg, vagyis az elsőnél 2775 ft. 75 kr. az utóbbinál 1744 ft. 20 kr.

Egyéb feltételek az előljároságnál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Tokaj, 1898. évi szeptember hó 7-én.

Kudász Kálmán, jegyző. **Czigányi,** közs. bíró.

282/1898. szám.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. kir. törvényszék 1897. évi 203,087. számú végzése követeztében Dr. Wilhelm Tezner ügyvéd által képviselt Adler és Fränkel cég javára Grosz Adolf ellen 230 forint s jár. erejéig 1897. évi december hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 350 frtra becsült vasárúkból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. bíróság V. 24/3. 1898. számú végzése folytán 30 forint tökéletes, ennek 1897. évi szeptember hó 30. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 53 frt 23 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Tokajban Grosz Adolf lakásán leendő eszköziesére 1898. évi szeptember hó 15. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt Tokajban, 1898. évi augusztus hó 21-én.

Feuerstein József,
kir. bír. végrehajtó.

7769 sz. 1898. P.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy s.-a.-ujhely n. községnek a s.-a.-ujhelyi határában lévő Czepe dűlőben létesítendő köztemető kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás megkezdésére s illetőleg kártalanítási árának esetleg egység utján való megállapítására a helyszínére a Czepe dűlőre f. évi október hó 19. (tizenkilenc) napjának d. e. 9 órájára tárgyalási határnap tűzött, s hogy a metalan tárgyalási határnap tűzött, s hogy a metalan távollevő és ismeretlen tartózkodásu tkvi érdekeltek részére ügygondnokul Dr. Szirmay István s.-a.-ujhelyi ügyvéd kineveztetett s a tárgyalás vezetésére Hellner Károly kir. tsvski bíró kiküldetett; e határnapra az érdekeltek oly hozzáadással idéztetnek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozatot gátolni nem fogja.

S.-A.-Ujhelyt, a kir. törvényszéknél 1898. augusztus hó 30-án tartott üléséből.

Berentay, jegyző. **Major István,** h. elnök.

Tk. 5274/97. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecci kir. járás-bíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Olah János végrehajtást szenvedő elleni 156 frt 89 kr. tökéletes és járuléki iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmecci kir. járás-bíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő Kis-Czigánd község határában fekvő és a kis-czigándi 98. számú tjkvben 119, 459-460, 1092, 1374-1375, 1657, 1952. hr. sz. a. foglalt ingatlanokra 468 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy fennebb jelzett ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 26. napjának d. e. 10 órakor Kis-Czigánd község háznál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfélannyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezehez letenni, vagy az 18 t. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéssel kiállított, szabályszerű elismervenyt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmeccen, a kir. járás-bíró mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi március hó 31-ik napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

„WAFFENRAD“

Steyeri fegyvergyári kerékpárok Zemplén-vármegyei képviselője:
KORNSTEIN IGNÁCZ cégnél
S.-A.-Ujhely.

A temesvári „Első magyar pénzszekrénygyár részv. társaság“

egjobbnek elismert **tüzmentes pénzszekrény gyártmányaiból**
állandó mintaraktárt tartok.

Ajánlok továbbá: használt, de teljesen kijavított 8 és 10 lóerejű **lokomobilokat**, egy **Henczefőzőt**, egy jó karban lévő **kazánt**.
Mindennemű **gazdasági gépek**, **műszaki szerszámok**, **varrógépek**, **oliv-**, **repcze-**, eredeti orosz sűrített stb. **olajak** nagy raktára.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

Tisztelettel:

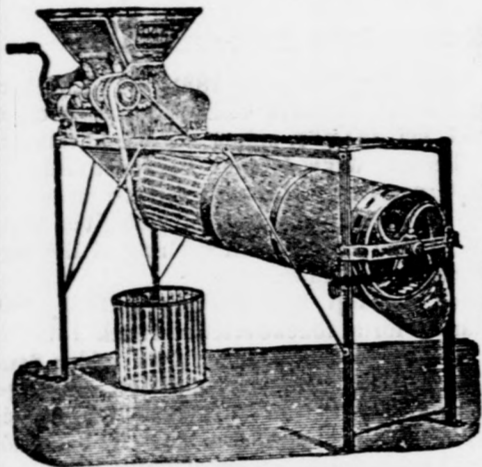
Kornstein Ignác.

Milleniumi kiállítás 1896. Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel és trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökre átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Gönczi hordók nagybani eladása!

Van szerencsém az érdekltek b. tudomására hozni, hogy helyszükre miatt **3500 darabon** felül műhelyemben készült kitünő minőségű

GÖNCZI HORDÓT

a napi áron alul kénysszerítve vagyok eladni. — Miért is felkérem az érdekelteket, hogy ezen alkalmas vételt el ne mulasszák.

Tisztelettel:

Niezner Ferencz,
hordógyáros
Sárospatakon.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását vagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem.

Jóhírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 36 krtól 40 krig, — továbbá **kőbányai palaczk s r üvegenként 14 kr.,** nagyobb mennyiségben üvege **10 krért** kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a

párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, főlöleges tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsammal** kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

I üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,

V. Nagyköröna-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerháza. Pósta megrendelések címe:

Zoltán gyógyszerháza Budapest.

S.-A.-Ujhely Widdler Gyula gyógyszerháza.

Tk. 5271/97. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A király-helmezi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy a kir. kincstár vegrehajtónak Bekecs Dániel végrehajtást szenvedett elleni 203 forint 21 kr. tökékövetelés és járulékaik iránti ügyében a kir.-helmezi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság területén levő Kis-Czigánd község határában fekvő és a kis-czigádi 139. számú 17kben 209, 394-395, 1128, 1167, 1602-1603, 2022. hr. sz. a. foglalt és Bekecs Dániel nevén álló ingatlanokra 32) frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra 1898. évi szeptember hó 23. napjának d. e. 10 órajakor Kis Czigánd község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladani fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy másfél annyi értékű óvadék-képesnek nyilvántott értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX t.c. 170 §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál történt elhelyezeséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi márczus hó 31. napján.

Dancs György, kir. aljbiró

Tk. 4558/1898. szám.

Hirdetmény.

Virava község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi 29. t. cz.-ben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1898. évi október hó 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányába többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratás az 1886. évi 29. t. c. 15-18. és az 1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság Homonnán 1898. évi augusztus hó 16-án.

Dezsó Lajos,
kir. jbiró.

Tk. 4559/1898. szám.

Hirdetmény.

Csabalóc—Szerkőcz, község telekkönyve birtok szabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi 29., és az 1889. évi 38., és az 1891. évi 16. t. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t.-cikkben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1898. évi október hó 17-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik; és

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi 29. t.-c. 15-18. és az 1889. évi 38. t.-c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött bizottság előtt elő szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, hogy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság Homonnán, 1898. évi augusztus hó 16-án.

Dezsó Lajos,
kir. jbiró.

Gyökeres furmint vessző eladás.

Az országos szőlőoltvány-telep részvénytársaság telepein 200 000 darab dus gyökerzetű

hegyaljai furmint vessző

eladó. Az ár ezrenként 10 frt. Csomagolás (ezrenként) vászonba 50 kr., ládába 1 frt 20 kr.

Előjegyzések már most elfogadtatnak és ősszel az első dér után azonnal foganatosítatnak.

Csak dus gyökerzetű és egészséges, erős hajtású példányok adatnak ki.

Arad, kiskörut 9.

ORSZÁGOS SZŐLŐOLTVÁNYTELEP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Csemege szőlő.

Gróf Andrássy Tivadar Tokajhegy-aljához tartozó szőlőskei mintatelepéről 5 kilós, postacsomagokban gondosan kezelve, a legkiválóbb csemege szőlő szállítatik. — Arak bérmentve utánvét mellett legizletesebb chaslas 2 frt 50 kr., különleges muskotály 3 forint.

Megrendelhető: az Uradalmi szőlőkezelősnél Szőlőskén u. p. Sátoralja-Ujhely. Sürgönyállomás Sátoralja-Ujhely.

Viszontelárusítók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

**ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.**

Főraktár: **Nagy Ferencz**, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S. A.-Ujhely Rákóczi-utca.

Vegyri ruhatisztító és selyem, szövet, gyapju-ruha festő-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy itt **S.-A.-Ujhelyben** gőzerőre berendezett vegyi ruhatisztító, mű-, selyem- és kelme-festő üzletemben

elvallalok tisztításra: fejtetlen és fejtett báli-, utcai-, selyem-, plüseh-, szövet- és kreton-ruhákat bármily dus diszitással. — Továbbá uri- és női öltönyöket: egyenruhákat, báli belépőket, selymekendőket, csipke-függönyöket, prémezett és himzett tárgyakat, gyermek-ruhákat, szallagot, nyakkendőket, keztütyűt, és minden itt fel nem sorolt tárgyakat.

Göz ruha festészetemet különösen ajánlom a közönség figyelmébe.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben, vagy a legdivatosabb színekben Bolti minta után csakis tiszta világos színű szövetek alkalmasak. A férfi ruhák fejtetlen, a női ruhák szétfejtve, mivel így a kívánt szín tökéletesen elérhető.

Alkalmi ruha kívánatra a legrövidebb idő alatt tisztítatik. — Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek.

Ajánlom továbbá téli-ruhák festését, u. m. télfelöltők, köpenyek, női gallérok stb., melyek szép kivitelben és gyorsan eszközöltenek.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.

Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam

Főüzlet és nagyműhelyem: **S.-A.-Ujhely**, Kazinczy-u. 508. sz. a kereskedelmi bankkal szemben.

Felvételi üzlethelyiségek:

Kassa, fő-utca 46 (Vitézfőle házban.)
Munkács, fő-utca 34. szám.

mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor,
vegyi tisztító és kelme-festő.

ARJEGYZÉK

Vegyitisztítási árak:

	frt kr.	frt kr.
1 egész női ruha derékkal nagyság szerint	1.60	2.-
1 szövet ruhaal	-.70	1.20
1 szövet derék	-.50	-.70
1 szövet blouz	-.50	-.70
1 selyem blouz	-.80	1.20
1 selyem ruha sötét aljjal	1.20	1.80
1 egész selyem ruha derékkal	1.80	3.-
1 asztal- vagy ágytakaró	-.70	1.-
1 kis selyem fejkendő	-.20	-.40
1 kis szövet fejkendő	-.20	-.30
1 nagy selymekendő	-.80	1.40
1 berliner belépő	-.60	1.-
1 betét	-.15	-.40
1 napernyő	-.40	-.60
1 női kalap	-.15	-.30
1 pár glace-keztütyű	-.60	1.20
1 fehér muff vagy boár	-.70	1.-
1 rövid női rok	1.-	1.40
1 hosszú női köpeny		

	frt kr.	frt kr.
1 gallér	-.60	-.80
1 kötény bármilyen színű	-.20	-.30
1 fejszawl	-.30	-.50
1 nyakkendő	-.10	-.20
1 gyapju takaró	-.60	1.20
1 világos öltöny	1.80	2.-
1 sötét öltöny	1.60	1.80
1 rok	-.80	1.-
1 nadrág	-.70	-.80
1 szalon rok	1.-	1.20
1 egész szalon ruha	2.-	2.40
1 übercziger	1.20	1.60
1 téli rok	1.20	1.80
1 tisztí nadrág	-.70	-.80
1 tisztí zubbony	-.80	1.-
1 disz tisztí zubbony	1.-	1.20
1 tisztí köpeny	1.20	1.80
1 öltöny díszmagyar ruha	2.40	3.-
1 pár csipke függöny	-.60	1.-
1 pár szövet függöny	1.20	1.80
1 kg. butorszövet minőség szerint	-.60	1.60

Kérje

The Continental
a Bodega Company.

olághírű spanyol és portugál borait

Sherry

Portbor

Malaga

Madeira

Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésben, valamint poharanként

az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók:

Budapest

csakis:

IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Casinoval szemben.

A Dr. EGGER-féle

Injectio Hamamelis Virgínica

á leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknél, új és idült folyások valamint esőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virgínica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosilag már régen el van ismerve, úgy hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectió ennek köszönheti gyógyerejét 2-3 üveg használata a legmakaacsabb bajt tetemesen javítja, illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr. 3 üv. 2 frt 45 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor”-hoz Budapest, VI., Váci-körut 17.

Kapható S.-A.-Ujhelyben **Kincssy Péter** gyógyszerész urnál.

